

გაზეთი ბეჭედი, „ვერსია“ ერთი

ვერსია

№95 (851) 18 - 19 სექტემბერი, 2013 წელი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

„ნაციონალისტებისა და უკეთესია, ციხეში ჩასდნენ, უფალებს დაუქრდებიან და ცოდვებსაც მოინანიებენ!“

გვ. 5

რა მიზნით შეიქმნა მოძრაობა „სამოქალაქო სოლიდარობა“ და რაფომ ითხოვს ბიზნესმენი ბესო ხარბიანი თბილისში ირინა ენუქიძის ძეგლის დადგმას?

გვ. 3

პოლიტიკათმცემარი თორნიკე ბასვიანი ლაურა ლაჭავას „პირიგზის“ წილის დაბრუნებას სთხოვს?!

რა კავშირი აქვს გასვიანის უკანონო პატივმოხსნასთან კოდექსის ოჯახს

უჩივლებს თუ არა პანო ჩხარტიშვილი ღვათი იაკობაშვილს?

როგორ ჩაიგდო ხელში ღვათი იაკობაშვილის ბიზნესსექტორი რუსეთში მოღვაწე ბიზნესმენმა და რა კავშირი აქვს ბიძინა ივანიშვილთან?

გვ. 6

მსოფლოდ 40 თემატი

„ოკუპანტები მოსახლეობას სასაფლაოვდა მისასვლელ მსოფლოდ ერთ გზას დაუბოვებენ“

გვ. 3

და-ბოვბი-ლი საქართველო!

გვ. 2

ოვი სირიაში — კითხვის ნიშნის ქვევ

თბამას მარცხი და რუსეთის დიდ სცენაზე ცრიუმფით დაბრუნება

გვ. 10

ტრადიციული ბაზრების გარდა, წელს სიბრუსს რუსეთშიც გაიჭანენ

გვ. 7

კერძო სექტორის დაფინანსებას განაგრძობს

სასჯელალსრულების მინისტრმა სოზარ სუბარმა სკანდალური განცხადება გააკეთა: „ჩვენ გვაქვს ინფორმაცია, როგორ მუშაობენ ჩვენი ოპონენტები მსჯავრდებულებსა და მათი ოჯახის წევრებთან, ასევე ჩვენს მიერ სისტემიდან დათხოვნილ, თუ ჯერ კიდევ მოქმედ ზოგიერთ თანამშრომელთან კომპრომატების მოპოვებისა თუ მათი ხელფასებზე შექმნის მიზნით. მათი მიზანია — მოიპოვონ ან ხელფასებზე შექმნან ვიდურობის ნიშნები, სადაც ასახული იქნება მსჯავრდებულებს შორის კონფლიქტები და არეულობის სცენები, რათა შემდეგ ეს ჩანაწერები გამოიყენონ სისტემის დისკრედიტაციისთვის“.

მინისტრმა აღნიშნა, რომ ჩხრეკის შედეგად, აღნიშნული მიზნებისთვის გადაღებული ვიდურობის ნიშნები ამოღებული. საინტერესოა ის ფაქტი, რომ უკვე რამდენიმე თვეა, პერმანენტულად ვრცელდება ინფორმაცია სასჯელალსრულების დაწესებულებებში შექმნილი ქაოტური ვითარების შესახებ. ოპოზიციაში გადასული ნაციონალური მოძრაობა აცხადებს, რომ „ქურდები“ ციხეებში ისევე გაძლიერდნენ და მეტიც, ცდილობენ, საზოგადოებაში „ნესრიგი“ იქიდან დაამყარონ. არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები ამ ინფორმაციას მხოლოდ ნაწილობრივ ადასტურებენ, თუმცა აცხადებენ, რომ საგანგაშო არაფერი ხდება და ახალი ხელისუფლება ვითარებას აკონტროლებს.

17 სექტემბერს, სოზარ სუბარმა სასჯელალსრულების დაწესებულებიდან ამოღებული ნივთები ჟურნალისტებს წარუდგინა და განაცხადა, რომ პირველი ოქტომბრიდან დღემდე სასჯელალსრულების სხვადასხვა დაწესებულებიდან ამოღებულ იქნა ხელნაკეთი დანები, მობილური ტელეფონები, ციხეში დამზადებული ალკოჰოლური სასმელი, ე.წ. ბრაგა, „ტატუს“ გასაკეთებელი კუსტარულად დამზადებული აპარატი, ხელნაკეთი მადულარები, კუსტარულად დამზადებული ბანქო და ა.შ.

უნეების ხელმძღვანელმა ასევე განსაჯაროა სტატისტიკური მონაცემები, რომლის მიხედვითაც, 2012 წლის 1 ოქტომბრიდან დღემდე, სასჯელალსრულების დაწესებულებებში აკრძალული საგნების, თანამშრომლებზე თავდასხმის, მსჯავრდებულთა მიერ ერთმანეთის ჯანმრთელობის დაზიანებისა და სხვისი ნივთების დაზიანების ფაქტზე სულ აღძრულია სისხლის სამართლის 202 საქმე. პერმანენტული ოპერატიულ-სარეჟიმო ღონისძიებების შედეგად, აკრძალული საგნების აღმოჩენისა და შენახვის ფაქტზე აღძრულია 103 საქმე, 20 შემთხვევაში გამოძიება უკვე დასრულებულია და სასამართლო გადაწყვეტილებით, დამდგარია შესაბამისი განაჩენი. ადმინისტრაციაზე თავდასხმა დაუმორჩილებლობის ფაქტზე აღძრულია 26 სისხლის სამართლის საქმე. მინისტრის თქმით, ყველა გამოვლენილ შემთხვევაზე განხორციელებულია ადეკვატური რეაგირება. ამასთან, მისი ინფორმაციით, აღნიშნული დროის მონაკვეთის განმავლობაში აღიძრა 39 საქმე მსჯავრდებულების მიერ ერთმანეთის ჯანმრთელობის დაზიანების ფაქტზე. მსჯავრდებულების მიერ ერთმანეთის ნივთების დაზიანების ფაქტზე კი აღძრულია სისხლის სამართლის 34 საქმე.

„ვერსიანიუსი“

ნაციონალური მოძრაობა ციხეებში ახალ ვიდურობას აბრუნებდა!

სოზარ სუბარმა ციხეებიდან ამოღებული ნივთები და დანაშაულის სფაფისფიკა განსახარო

საქართველო უცნაურ რეჟიმში უკვე რამდენიმე დღეა ცხოვრობს — შეტყობინება „ოფისში ბომბია“ — 112-ში ფიქსირდება და იწყება ევაკუაცია „რუსთავი 2“-ზე, „იმედზე“, პარლამენტში, აეროპორტში, „პროკრედიტბანკში“, მერე ისევ „რუსთავი 2“-ში, „იმედში“, პარლამენტში... 17 სექტემბერს უკვე ეს არეალი „მეცხრეოთ“ გაფართოვდა...

შინაგან საქმეთა სამინისტრო ყოველდღიურად ავრცელებს განცხადებებს და კატეგორიულად მოუწოდებს მოქალაქეებს, ცრუ შეტყობინებების გავრცელებისგან თავი შეიკავონ.

„ცრუ შეტყობინებების ავტორები ოპერატიულად იქნებიან დადგენილი და კანონის სრული სიმკაცრით დაისჯებიან. ტერორიზმის შესახებ ცრუ შეტყობინება სისხლის სამართლის დანაშაულია, რომელიც ისჯება თავისუფლების აღკვეთით, ვადით სამ წლამდე. იმ შემთხვევაში, თუ ცრუ ზარის ავტორი არასრულწლოვანია, პასუხისმგებლობა დანაშაულზე დაეკისრება მის მშობლებს ან მეურვეებს. ამასთანავე, ზიანის ანაზღაურება, რომელიც ცრუ განცხადების შედეგად, ორგანიზაციებს მიადგათ, ზარის არასრულწლოვანი ავტორის მეურვეებს დაეკისრება“.

ცრუ შეტყობინებების ავტორთა 80 პროცენტი არასრულწლოვანია. იყო დრო, როცა საზოგადოების ეს კატეგორია მართლაც იყო მსგავსი ტიპის „ბუმბობით“ დაკავებული, თუმცა ძირითადად, ზარი საჯარო თუ კერძო სკოლებში ბომბის არსებობას ეხებოდა — მოტივი, გასაგებიც იყო — მათ სასწავლო პროცესის გადადება სურდათ. ამ შემთხვევაში კი რა მიზანი აქვთ ცრუ შეტყობინებების ავტორებს, გაუგებარია.

სხვათა შორის, იგივე პოზიციას იზიარებს ექსპერტი რამაზ საყვარელიძე, რომელიც „ინტერპრესნიუსთან“ საუბარში აცხადებს, რომ საზოგადოებაში უნდა იცოდეს, აქვთ თუ არა კავშირი აღნიშნული ბრალდებით დაკავებულ პირებს

და-ბომბი-ლი საქართველო!

და „მხოლოდ 112-ზე დარეკვის ფუნქცია ჰქონდათ თუ არა“. პოლიტოლოგის აზრით, წინააღმდეგ შემთხვევაში, რჩება შთაბეჭდილება, რომ პროცესი მართულია.

„რა თქმა უნდა, ასეთი შთაბეჭდილება რჩება თუნდაც იმით, რომ მოვლენები ერთმანეთს მიყვანა და თან, ისინი, ვინც 112-ზე დარეკა, გეოგრაფიულად დაშორებულები არიან. არიან თუ არა ისინი ერთმანეთთან კავშირში, პოლიცია არ ამბობს და დაკითხვების შედეგებს არ ახმოვანებს. ამის გამო, ხალხში ეს ეჭვი ჩნდება. რა ირკვევა დაკითხვების შედეგად და არიან თუ არა ცრუ შეტყობინების ავტორები ერთმანეთთან დაკავშირებული, სასურველია, გახმოვანდეს ისევე, როგორც ის, რაში მდგომარეობდა მათი როლი — მხოლოდ დარეკვით ამოინურებოდა, თუ ორგანიზატორებიც იყვნენ“, — განაცხადა რამაზ საყვარელიძემ და დასძინა, რომ „თუ დაკავებებმა მომავალი დანაშაულის პრევენცია არ მოახდინა ე.ი. არადაამკაყოფილებლად და ძიება ჩატარებული და ა.შ. ასე რომ, ამ შემთხვევაში მოვლენა საკვებით გაუგებარია“.

მიუხედავად იმისა, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრო საკმაოდ ოპერატიულად მუშაობს და დააკავა კიდევ თითქმის ყველა ზარის ავტორი, მათ შორის რამდენიმეს 3-წლიანი პატიმრობაც ემუქრება, ცრუ შეტყობინებების სერია კვლავ გრძელდება. როგორც ჩანს, პრევენციული ზომები არ მუშაობს და ამ დაკავებების ერთადერთი შედეგი, ჯერჯერობით,

მხოლოდ ისაა, რომ ცრუ შეტყობინების ავტორთა მიმართ კანონმდებლობაში ცვლილება შედის და პარლამენტი ცოტა ხანში კენჭს უყრის სასჯელის გამკაცრებას, დაწესდება სამართლებრივი და საჯარიმო სანქციები როგორც სრულწლოვანების, ისე არასრულწლოვანების მიმართ.

პარალელურად, პირველი განცხადება გააკეთა საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ დავით უსუფაშვილმა და ცრუ შეტყობინებების გამო, პარლამენტისთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურება მოითხოვა.

„ბოლო ხანებში სამჯერ მოხდა საქართველოს პარლამენტის შენობის დაცლა ასაფეთქებელი მოწყობილობის შესახებ ცრუ სატელეფონო შეტყობინების გამო. ჯამში, პარლამენტის ნორმალური ფუნქციონირება შეწყდა 15 საათის განმავლობაში, რამაც მორალურ-პოლიტიკურთან ერთად პარლამენტს, წინასწარი მონაცემებით, მიაყენა 50 000 ლარამდე ოდენობის ქონებრივი ზიანი. მიემართა შინაგან საქმეთა მინისტრს, პარლამენტს მიაწოდოს ცრუ შეტყობინების ავტორთა (არასრულწლოვანების შემთხვევაში, მათი მშობლებს) მონაცემები, რათა საქმის სასამართლოში განხილვის პარალელურად, მომზადდეს სამოქალაქო სარჩელი პარლამენტისთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნით“, — ნათქვამია განცხადებაში. ჯერჯერობით, უცნობია, მოითხოვენ თუ არა მატერიალური ზიანის ანაზღაურებას „რუსთავი 2“, „იმედ“ და სხვა სტრუქტურები, თუმცა ეს პროცესი, სავსებით შესაძლებელია, საკმაოდ მძიმე შედეგების წინაპირობად იქცეს — თუკი დავერწმუნებით გავრცელებულ ინფორმაციას, რომ პროცესი მართულია ნაციონალური მოძრაობის მხრიდან, რისთვისაც ისინი არასრულწლოვანებს „ამუშავებენ“, შესაძლებელია, ეს იყოს გამაფრთხილებელი ქმედება დივერსიისა, რომელიც უახლოეს მომავალში იგეგმება... სასურველი იქნება, თუკი ჩატარდება სრულფასოვანი გამოძიება, რათა თავიდან ავიცილოთ მოსალოდნელი ექსცესები, რომელიც, სავარაუდოდ, საპრეზიდენტო არჩევნების წინაპირობად უნდა უკავშირდებოდეს.

„ვერსიანიუსი“

პოლიტიკური თორნიკე გასვინი ლაურა ლაჭავას „პირიშის“ ნილის დაბრუნებას სთხოვს?!

რა კავშირი აქვს
გასვინის უკანონო
პატიმრობასთან
კოდების ოჯახს

ანი დაღინი

„ვერსიის“ კონფიდენციალური წყაროს ინფორმაციით, კოდების ოჯახს კიდევ ერთი ხმაურიანი პროცესი ელოდება. რამდენიმე დღეში, გენერალურ პროკურატურას პოლიტიკური მხარე თორნიკე გასვინის სარჩელით მიმართავს, სს „პირიშის“ ნილის დაბრუნების თაობაზე. გავრცელებული ინფორმაციით, სს „პირიშის“ კოდების ოჯახის მფლობელობაში იყო და მის მესაკუთრედ ბიზნესმენი ლაურა ლაჭავა სახელდება.

„ვერსიის“ კონფიდენციალური წყარო არ გამორიცხავს, რომ თორნიკე გასვინის უკანონო პატიმრობაში ხელი, მიხილ სააკაშვილთან ერთად, კოდების ოჯახს ეკუთვნის. „პირიშის“ გასვინის ნილი ზენოლის შედეგად გააყიდვინეს და არც შესაბამისი ანაზღაურება მიუღია. როგორც ჩანს, ციხის სკანდალური კადრების ერთ-ერთი „გმირი“, პრეზიდენტ სააკაშვილის პირადი პატიმარი თორნიკე გასვინი პროკურატურას სწორედ ამის დამადასტურებელ ფაქტებს წარუდგენს.

ოფიციალური ინფორმაციით, ლაურა ლაჭავა რამდენიმე კომპანიას ფლობდა, მათ შორის იყო შპს „კავკასიის უძრავი ქონების ჯგუფი“. საჯარო რეესტრის მიხედვით, აღნიშნული კომპანია ორ ფირმას – შპს „საჩოგბურთო კლუბ დინამოსა“ (92%) და შპს „ბულიტებს“ (8%) – ეკუთვნოდა და ამ ორივე ფირმის მესაკუთრედ ლაურა ლაჭავა გახლდათ.

„კავკასიის უძრავი ქონების ჯგუფი“ 2010 წლის იანვარში შეიქმნა და იმავდროულად, „ქართუ ბანკიდან“ აღებული სესხის სანაცვლოდ, იპოთეკით დაიტვირთა „საჩოგბურთო კლუბ დინამოს“ 54.81%-იანი ნილი „კავკასიის უძრავი ქონების ჯგუფში“, თუმცა როგორც „ქართუ ბანკი“ აცხადებენ, მოგვიანებით, ეს ქონება სს „პირიშის“ საკუთრებაში გადავიდა, რომლის აქციების საკონტროლო პაკეტს, ასევე ლაურა ლაჭავა ფლობდა. სს „პირიშის“ „ქართუ ბანკის“ გენერალური მსესხებელია. ლაჭავამ ბანკიდან 7 მილიონი ლარის სესხი აიღო.

სს „პირიშის“ საგადასახადო სამსახურის წინაშე ვალი აღმოჩნდა. დავალიანების ამოღების მიზნით, თბილისის აღსრუ-

ლების ბიურომ დააყადაღა სს „პირიშის“ კუთვნილი უძრავი ქონება თბილისის ცენტრალურ უბნებში (მელიქიშვილის 5-ში მდებარე ისტორიის სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის ყოფილი კორპუსი, მელიქიშვილის ქუჩა 10-ში მდებარე პედაგოგიის სამედიცინო კვლევითი ინსტიტუტი და არაყიშვილის ქუჩა 8-ში განთავსებული კომერციული ფართი, სადაც ახლა მშენებლობა მიმდინარეობს. ასევე, შპს სამკერვალო ფაბრიკა „ლაურა ლაჭავა“ და სს „პირიშის“ ადმინისტრაციული შენობა, ყოფილი ლეკომბინატის ახალი კორპუსი ქავთარაძის 16-ში და სხვა).

აღნიშნული ქონების ნაწილი იპოთეკით იყო დატვირთული „ქართუ ბანკის“ სასარგებლოდ. ქონება აღმასრულებელმა აუქციონზე გაყიდა დარღვეული საგადასახადო ვალის სასარგებლოდ. ვალი სახელმწიფომ ამოიღო, ხოლო „ქართუ ბანკის“ კრედიტორი ლაურა ლაჭავას კუთვნილი „პირიშის“ ქონების გარეშე დარჩა.

ლაურა ლაჭავა, რომელიც „პირიშის“ აქციონერი იყო, იქ პოლანდიელი პარტნიორის შემოყვანას გეგმავდა, თუმცა მოგვიანებით, ჟურნალისტებთან საუბარში აცხადებდა, რომ დღეს უკვე სს „პირიშისთან“ მას აღარაფერი აკავშირებს, რადგან სააქციო საზოგადოების ქონება აუქციონზე გაიყიდა: „პირიშის“ ვალი ჰქონდა და მისი ქონება აუქციონზე გაიყიდა. სახელმწიფომ ამოიღო ეს თანხა და ვინ არის ახლა „პირიშის“ ქონების მფლობელი, არ ვიცი“.

„ვერსიის“ ინფორმაციის გადასამოწმებლად ვერც დავით კოდუასა და ვერც ლაურა ლაჭავას ვერ დაუკავშირდა. ჩვენი ინფორმაციით, ისინი დუბაიში იმყოფებიან და თბილისში სექტემბრის ბოლოს, იმ დროისთვის დაბრუნდებიან, როცა მათი სასამართლო პროცესია ჩანიშნული. რაც შეეხება თორნიკე გასვინს, მან „ვერსიისთან“ სატელეფონო საუბარში დაადასტურა, რომ ნამდვილად ფლობდა სს „პირიშის“ ნილის 10 პროცენტს, ხოლო რაც შეეხება კოდების კავშირს მის დაპატიმრებასთან და ბიზნესის ნილის საკითხზე პროკურატურაში სარჩელის შექმნას, ამ ინფორმაციას არც უარყოფს და არც ადასტურებს, ამ საკითხებზე კომენტარისგან კი, ჯერჯერობით, თავს იკავებს.

დაპირისპირება დიქსი – ოკუპანტები მოსახლეობას სასაფლაოზე მისასვლელ მხოლოდ ერთ გზას დაუბოძებენ

„საზღვრისპირა“ სოფელ დიქსი ვითარება მას შემდეგ დაიძაბა, რაც რუსმა „მესაზღვრეებმა“ სადემარკაციო სამუშაოები განაახლეს. როგორც დიქსის ტერიტორიული ერთეულის რწმუნებულმა ზაქარია ვატიტაძემ სააგენტო „პირველს“ განუცხადა, „რუსმა „მესაზღვრემ“ ერთ-ერთ ადგილობრივ ფიზიკური შეურაცხყოფა მიყენა, რის შემდეგაც რუსებმა ადგილობრივები მიმდებარე ტერიტორიიდან გააძევეს. „მესაზღვრეების“ განცხადებით, „მათ სადემარკაციო სამუშაოების წარმოების დავალება აქვთ მიცემული და ამას ასრულებენ, რაშიც ადგილობრივები ხელს უშლიან“.

დიქსი ე.წ. საზღვრის სადემარკაციო სამუშაოები დაახლოებით თვენახევრის წინ დაიწყო, შემდგომ შეჩერდა და მხოლოდ 17 სექტემბერს განახლდა. საქმე ის არის, რომ ე.წ. სასაზღვრო-სადემარკაციო სამუშაოების შემთხვევაში, არსებობს საფრთხე, რომ 3 საცხოვრებელი სახლი, ასევე სასაფლაოც, ოსური მხარის კონტროლირებად ტერიტორიაზე აღმოჩნდეს. ხუთი ადგილობრივი მკვიდრი რუსებთან გასაუბრებას შეეცადა, რომ სასაფლაოსკენ მიმავალი გზა არ გადაეკეტათ, რასაც დაპირისპირება მოჰყვა. როგორც ერთ-ერთი ადგილობრივი მკვიდრი ილია ბერუაშვილი აცხადებს, ინციდენტების პრევენციის ფორმატში მიმდინარე მოლაპარაკებებში, ოსური ჯგუფის წარმომადგენელმა რობერტ გაზაევმა მას სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა მიყენა. ვითარების განმუხტვას რუსი სამხედროები შეეცადნენ. რობერტ გაზაევი განსაკუთრებული აგრესიით გამოიჩინდა ქართული მედიის წარმომადგენლების მიმართაც. მან ჟურნალისტებს მოსთხოვა, დაუყოვნებლივ დაეტოვებინათ „ოსეთის ტერიტორია“ და გადასულიყვნენ საქართველოს ტერიტორიაზე,

წინააღმდეგ შემთხვევაში, ოსური მხარე მიიღებდა ქართული მედიანარმომადგენლების დაპატიმრების გადაწყვეტილებას.

დიქსი ოპერატიულად ჩავიდნენ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლები. როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროს ანალიტიკური დეპარტამენტის უფროსი დავით სუჯაშვილი აცხადებს, საქართველოს შს სამინისტროს წარმომადგენლებს რუსმა ოკუპანტებმა განუცხადეს, რომ მათ დავალება აქვთ მიღებული და ამიტომ მდგომარეობების გაბმის საშუალებები მინც გააგრძელებენ.

„შეხვედრაზე საოკუპაციო რეჟიმის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ დიქსის მოსახლეობას სასაფლაომდე მისასვლელ ერთ გზას დაუტოვებენ. როგორც მოგეხსენებათ, ამ მავთულხლართების გაბმის გამო, ადგილობრივებს სასაფლაოზე მისვლა უჭირთ, რადგან სწორედ მავთულხლართებს მიღმა დარჩენილი ბევრი საფლავი“, — განაცხადა სუჯაშვილმა და ასევე დაადასტურა დიქსი ოკუპანტების მიერ და ადგილობრივი მოსახლეობისთვის ფიზიკური და სიტყვიერი შეურაცხყოფის მიყენების ფაქტი. სუჯაშვილის თქმით, შს სამინისტროს წარმომადგენლები ადგილზე რჩებიან და მოლაპარაკებებს განაგრძობენ.

„ადგილზე არსებული დამატებითი ვითარება დარეგულირებისკენ მიდის“, — აღნიშნა სუჯაშვილმა.

ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისია სოფელ დიქსი არსებულ ვითარებაზე განცხადებას ავრცელებს და მოუწოდებს ყველა მხარეს, გამოიჩინონ თავშეკავება და გაითვალისწინონ დიქსი მცხოვრებთა შემფოთება.

„დღეს, შუადღით, სოფელ დიქსის სიახლოვეს მცხოვრებულ პრესრეზიდენტმა შეშფოთება გამოხატეს სამხრეთ ოსეთთან, ადმინისტრაციულ სასაზღვრო ზოლთან ღობეების აღმართვის განახლების თაობაზე. ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისია მთელი დღის განმავლობაში ადგილზე იმყოფებოდა. მისია მოუწოდებს ყველა მხარეს, გამოიჩინონ თავშეკავება და გაითვალისწინონ ადგილობრივთა შემფოთება“, — ნათქვამია EUMM-ის მიერ გავრცელებულ პრესრეზიდენტში. აქვე აღნიშნულია, რომ ცხელი ხაზის მეშვეობით, ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიამ მაშინვე მოახლო ტექნიკური ჯგუფისა და ყველა დაინტერესებული მხარის წარმომადგენელთა შეხვედრა.

„2013 წლის მაისიდან დიქსის მკვიდრი არაერთხელ ჩივიან ღობეების აღმართვისა და მის შედეგებზე, რომელიც ზღუდავს მოსახლეობის გადაადგილების თავისუფლებას და საყოფაცხოვრებო პირობებს, როგორც ნაკვეთებსა და წყალზე წვდომა“. მისია რეგიონში შექმნილ ვითარებაზე მონიტორინგს გააგრძელებს.

Le Point: „ბიძინა ივანიშვილი აშოუსნობი ალაშქრდა“

Bidzina Ivanishvili : "Les échanges avec la Russie reprennent"

Dans une interview exclusive accordée au Point.fr, le Premier ministre géorgien se félicite de l'amélioration des relations avec Moscou.

საქართველო რუსეთთან სავაჭრო ურთიერთობებს ანახლებს, — ამ სათაურით აქვეყნებს ფრანგული გამოცემა Le Point ექსკლუზიურ ინტერვიუს საქართველოს პრემიერ-მინისტრ ბიძინა ივანიშვილთან, რომელსაც სააგენტო „ინტერპრესნიუსი“ ავრცელებს.

როგორც სტატიის ავტორი აღნიშნავს, 57 წლის ბიძინა ივანიშვილი, რომელიც 2012 წლის მონაცემებით, მსოფლიოში რიგით 153-ე მილიარდერია, ამოუცნობი ადამიანია.

„მას საფრანგეთის პასპორტი აქვს და კარგად ფლობს მოლიერის ენასაც, თუმცა არ საუბრობს ფრანგულად. მანვე ინტერვიუს ჩანერის სურვილი ქართულად გამოთქვა, რომელიც შემდეგ მისმა თანამშემემ ინგლისურად გვითარგმნა“, — აღნიშნავს სტატიის ავტორი და დასძენს, რომ საქართველოს პრემიერ-მინისტრთან ინტერვიუ ურეკში შედგა, სადაც მასპინძელი ჯინსებსა და სპორტულ მაისურში გამოწყობილი შეხვდა ჟურნალისტებს, მის უდიდეს მამულში კი, ტბასთან ახლოს, ფლამინგოები დასეირნობდნენ.

ფრანგულ გამოცემასთან ინტერვიუში ბიძინა ივანიშვილმა მხოლოდ რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებზე ისაუბრა. როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა, რუსეთთან ურთიერთობები თანდათანობით ლაგდება. ამის დასტურია ის, რომ გაუქმდა ქართული მინერალური წყლებისა

და ღვინის ემბარგო რუსულ ბაზარზე. მისივე თქმით, გაორმაგდა საქართველოში შემოსულ რუს ტურისტთა რიცხვიც.

„საქართველო პატარა და ღარიბი ქვეყანაა. ჩვენი პრიორიტეტები, განათლებისა და ჯანდაცვის სისტემასთან ერთად, სოფლის მეურნეობისა და ტურიზმის სფეროა. 2006 წელს რუსეთმა ჩვენი ქვეყნიდან ღვინისა და მინერალური წყლის ექსპორტი დაბლოკა, თუმცა წელს ეს აკრძალვა გააუქმეს და „ბორჯომი“ და ქართული ღვინის 90 სახეობა რუსულ ბაზარზე დააბრუნეს. გარდა ამისა, წელსვე გაორმაგდა რუსეთიდან საქართველოში შემოსული ტურისტების რაოდენობა. 2013 წლის პირველ კვარტალში მათმა რიცხვმა 260 ათასი შეადგინა“, — განაცხადა ბიძინა ივანიშვილმა ფრანგულ Le Point-თან საუბრისას.

რაც შეეხება რუსეთის მიერ ოკუპირებული ტერიტორიების საკითხს, როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ფრანგულ გამოცემასთან საუბრისას აღნიშნა, მართალია, რუსეთს კვლავაც ოკუპირებული აქვს აფხაზეთი და ე.წ. სამხრეთ ოსეთი, თუმცა საქართველო ამ პრობლემის ომის გზით მოგვარებას არ გეგმავს.

„საქართველო პატარა ქვეყანაა, რომელსაც აქვს რეგიონული ამბიციები, როგორც ამას ქვეყნის პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი ირწმუნება. რაც შეეხება აფხაზეთსა და „სამხრეთ ოსეთს“, იქაური მოსახლეობა ჩვენი ძმები არიან და საქართველოს შემადგენლობაში დაბრუნების სურვილი მაშინ გაუჩნდებათ, როდესაც ჩვენი ქვეყანა მეტიან მიმზიდველი და აყვავებული გახდება“, — აღნიშნა ბიძინა ივანიშვილმა.

როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ფრანგულ გამოცემასთან ექსკლუზიური ინტერვიუს დროს აღნიშნა, მიუხედავად მოსკოვთან ურთიერთობების დალაგებისა, დიპლომატიური ურთიერთობების აღდგენა, რომელიც 2008 წლიდანაა შეწყვეტილი, არც ისე მარტივი იქნება.

„მოსკოვთან დაახლოებას კვლავაც ბევრი დრო და მუშაობა სჭირდება. ამ ურთიერთობის, საბოლოოდ, დალაგებას კიდევ დაახლოებით 5-7 წელი დასჭირდება. თვითონ გმუშაობდი რამდენიმე წლის განმავლობაში და ვერ ვიტყვი, რომ რუსებს კარგად ვიცნობ“, — განაცხადა ბიძინა ივანიშვილმა.

სტუდენტური თვითმმართველობა, შესაძლოა, აღარ დაინანდეს

სტუდენტური თვითმმართველობები, შესაძლოა, აღარ დაინანდეს, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა ვლადიმერ პაპავამ სტუდენტებთან თანამშრომლობის მზადყოფნა გამოთქვა. ლადო პაპავას შეხვედრა თსუ-ს სტუდენტების ნაწილთან, დაახლოებით, 3 საათის განმავლობაში მიმდინარეობდა. უნივერსიტეტის რექტორი სტუდენტებისგან მათი პრობლემების შესახებ მოსაზრებებს ისმენდა, რის შედეგადაც, სტუდენტების კითხვებს უპასუხა.

ლადო პაპავა სტუდენტებს ადმინისტრაციის მხრიდან უყურადღებობის დაფიქსირების შემთხვევაში, სათანადო რეაგირებას დაპირდა და, ზაოზა გამოთქვა, ხელი შეუწყოს ფაკულტეტების ავტონომიურობის გაზრდას. თსუ-ს რექტორის განცხადებით, მისთვის ერთ-ერთი პრიორიტეტული საკითხია სასწავლო მასალისა და ლიტერატურის არსებობა და ბიბლიოთეკების მოწესრიგება.

როგორც ლადო პაპავამ აღნიშნა, აუცილებელია ფაკულტეტებზე სამეცნიერო წრეების არსებობა და სტუდენტების ჩართვა სამეცნიერო საქმიანობაში. მისივე თქმით, იგი პროექტორებისა და ქსეროქსის აპარატების ნაკლებობის პრობლემასაც გაითვალისწინებს.

შეხვედრაზე სტუდენტების ნაწილმა სტუდენტური თვითმმართველობის მუშაობაც გააკრიტიკა. ლადო პაპავამ აღნიშნა, რომ სტუდენტური თვითმმართველობა, უშუალოდ ფინანსებს, კონკრეტული პროგრამისა და შეთავაზების გარეშე ვერ მიიღებს. განათლების სამინისტრო მუშაობს ახალ კანონზე უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ, სადაც სხვადასხვა საკითხებთან ერთად, აღნიშნული თემაც იქნება ჩადებული:

„თვითმმართველობასთან დაკავშირებით ჩვენ მივიღეთ ასეთი გადაწყვეტილება, ის მნიშვნელოვანია, რაც უნივერსიტეტს აქვს გამოყოფილი, იქნება ნებისმიერი სტუდენტური პროექტისთვის. თუ თვითმმართველობა კარგ სტუდენტურ პროექტს შეარჩევს, თვითმმართველობა დაფინანსებას მიიღებს. ხოლო თუ სტუდენტმა სხვა ჯგუფი პროექტს შეარჩევს, ის მიიღებს დაფინანსებას. ფინანსური თვალსაზრისით, აპრიორი, პრიორიტეტები არავის მიეცემა“.

მისივე თქმით, კანონმა, ზოგადად, უნდა განსაზღვროს სტუდენტური ორგანიზაციების არსებობა და მათი როლი უნივერსიტეტში „და არა რომელიმე ერთი ორგანო, თუნდაც მას ერქვას სტუდენტური თვითმმართველობა“.

თავად სტუდენტები უნივერსიტეტის რექტორთან შეხვედრას დადებითად აფასებენ. მათ მადლობა გადაუხადეს ლადო პაპავას შეხვედრისთვის და აღნიშნეს, რომ მისი წინამორბედი, ალექსანდრე კვიციანი ბოლო ერთი წლის განმავლობაში, სტუდენტებს არ ხვდებოდა და მათ მტრებს ეძახდა.

თავის მხრივ, შეხვედრის დასრულების შემდეგ, ლადო პაპავამ ჟურნალისტებთან საუბრისას აღნიშნა, რომ არის საკითხები, რომელიც შეიძლება სწრაფად მოგვარდეს, ხოლო გარკვეული საკითხების მოგვარებას დრო სჭირდება.

„წინადადებები, რომლებიც სახელმძღვანელოების მომზადებასთან, დაწერასთან და თარგმნასთან არის დაკავშირებული, ხანგრძლივ დროსთან არის დაკავშირებული. ამისთვის ფული გამოყოფილია, ფაკულტეტების ხელმძღვანელებს გაცნობიერებული აქვთ ამოცანა, დავალება მიღებული აქვთ, მაგრამ ამას გარკვეული დრო სჭირდება“, — განაცხადა ლადო პაპავამ და აღნიშნა, რომ სტუდენტებთან შეხვედრები ყოველ ორ თვეში ერთხელ გაიმართება, აუცილებლობისა და საჭიროების შემთხვევაში კი, იგი სტუდენტებს თვეში ერთხელაც შეხვედება.

„ინტერპრესნიუსი“

„საქართველოში ნაფუხანი ფიგურა, შესაძლოა, არც მარგველაშვილი იყოს, არც პრემიერი და გახდეს ღვინო უსუფაშვილი!“

რა შემთხვევაში გავა „ოცნება“ კონსტიტუციის ჩარჩოებიდან და როგორ ანეგუდირებს კანონი სხადი პრეზიდენტისა და პრემიერის ურთიერთობებს

ენიო კოვანიძე 599-95-33-16

რა იქნება ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკიდან წასვლის შემდეგ, ვის დატოვებას აპირებს მოქმედი პრემიერი თავის პოსტზე, ვის რჩება ოქტომბრის საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ რეალური ძალაუფლება — პრემიერს, პრეზიდენტს თუ სულაც, პარლამენტის თავმჯდომარეს, როგორ არეგულირებს ახალი კონსტიტუცია პრემიერ-პრეზიდენტის ურთიერთობას... ეს ის კითხვებია, რასაც დაბნეული ამომრჩეველი ყველაზე ხშირად სვამს და, როგორც წესი, კომპეტენტურ პასუხებსაც ვერ იღებს. ყველა ეს კითხვა კონსტიტუციონალისტ ავთანდილ დემეტრაშვილს დაუფსვით, რომელიც „ვერსისთვის“ საინტერესო ანალიზს აკეთებს:

— ხალხი დღეს ერთადერთ პოლიტიკური კითხვას სვამს: რა იქნება ბიძინა ივანიშვილის წასვლის შემდეგ და რას ნიშნავს მისი ფრაზა — კარგ პრემიერს დაგიტოვებთ. კონსტიტუციურად, ახალი პრემიერის „დატოვების“ პროცედურა როგორ რეგულირდება?

— კონსტიტუციის მიხედვით, ბიძინა ივანიშვილი მომავალ მემკვიდრეს თავად ვერ დაასახელებს. მას შემდეგ, რაც ახალი პრეზიდენტი, საგარეო უწყობი, გიორგი მარგველაშვილი, ფიცს დადებს, ივანიშვილი უფლებამოსილებას მოიხსნის და მთავრობაც გადადგება. ამის შემდეგ, წინა არჩევნებში საუკეთესო შედეგის მქონე პოლიტიკური სუბიექტი, ასეთი კი კოალიცია ქართული ოცნებაა, პრეზიდენტს ეუბნება, პრემიერ-მინისტრად ესა და ეს დაასახელო. დიას, ხალხი სწორად ფიქრობს — ამ დროს, კოალიციის ხელმძღვანელი ჯერ კიდევ ბიძინა ივანიშვილი იქნება. სწორედ ივანიშვილი სთხოვს მარგველაშვილს, პრემიერ-მინისტრად კონკრეტული პიროვნების დასახელებას, თუმცა ამ პიროვნების ვინაობა მხოლოდ ბიძინას კი არა, კოალიციაში შემავალი მინიმუმ 4 პარტიის გადასანწყვეტია. თანაც საუბარი იმაზე, როდის წავა და მოვა ივანიშვილი, სრულიად ზედმეტია — კონსტიტუციაში პირდაპირ წერია, რომ პრეზიდენტის ფიცის დადების მომენტიდან პრემიერი უნდა გადადგეს! თუ ივანიშვილი ფიქრობს, გადადგება, მერე ისევ პრემიერად ამირჩევენ, რაღაც დროის მერე კი მეორედ გადადგებიან, ეს არარაციონალური მიდგომაა.

— მარტივად აგვიხსენით, არჩევნების შემდეგ, ქვეყნის პირველი პირი ვინ არის — პრეზიდენტი თუ პრემიერი და რა უფლებები რჩება ახალ პრეზიდენტს?

— ვინ იქნება რეალური პირველი პირი ქვეყანაში, ამას სხვადასხვა პოლიტიკური კონფიგურაცია გადაწყვეტს. კონსტიტუციით, პრეზიდენტი ხელისუფლების წყარო და წამყვანი ფიგურა აღარ არის. მოკლედ, პრეზიდენტი რჩება არბიტრად მშვიდობიან პერიოდში, კრიზისის დროს კი ის კვლავ ერთმმართველი, ასე ვთქვათ, დიქტატორი ხდება. საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ, პრეზიდენტი ეროვნული დამოუკიდებლობისა და მთლიანობის გარანტი და სახელმწიფო ორგანოთა ფუნქციონირების უზრუნველყოფი ინსტიტუტია. სხვა თემაა, რა უფლებამოსილებები გააჩნია მას რეალურად: მაგალითად, პრეზიდენტს აღარ შეუძლია მინისტრების გადაყენება, ვერ დაითხოვს მთავრობას, მაგრამ თუ მთავრობის პოლიტიკა არ მოეწონა, შეუძლია პრემიერს მთავრობის სხდომის მოწვევა მოსთხოვოს, სადაც მისი და უშიშროების საბჭოს წევრების თანდასწრებით იმ საკითხს განიხილავს, რომელიც არ მოსწონს. ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს, რადგან ხალხის მიერ არჩეული პრეზიდენტი პრემიერსა და მთავრობას ხალხის სახელით დაეუბნება და ასე მოახდენს ზეგავლენას მთავრობის გადაწყვეტილებებზე.

— და თქვენ გჯერათ ამის — რა გარანტია აქვს ხალხის სახელით მთავრობის პრეზიდენტს, რომ იგნორირებული არ დარჩება?

— რა თქმა უნდა, შესაძლოა, მთავრობამ პრეზიდენტის შეხედულება არც გაიზიაროს. მაშინ პრეზიდენტს შეუძლია საერთო სასამართლოს ან საკონსტიტუციო სასამართლოს მიმართოს. კარგი, ვთქვათ, პრეზიდენტის სარჩელი არც ერთმა სასამართლომ არ დააკმაყოფილა, მაშინ იგი მიმართავს ხალხს — აცნობებს, რომ მისი პოზიცია ასეთია და მთავრობა არ უსმენს. ამით, ჯერ ერთი, პოლიტიკურ ქულებს იწერს, მეორეც — მთავრობას აიძულებს, მომავალში კარგად დაფიქრდეს, ვიდრე მის წინააღმდეგ წავა. გარდა ამისა, პრეზიდენტს შეუძლია, პარლამენტსაც მიმართოს. ავიღოთ საკანონმდებლო სფერო — პრეზიდენტს საკანონმდებლო ინიციატივის წამოყენების უფლება არ აქვს, მაგრამ აქვს ვეტოს უფლება. იმის მიუხედავად, რომ პარლამენტს ვეტოს დაძლევა შეუძლია, ახალი პრეზიდენტი ამ ვეტოს მიზაზე უკეთ გამოიყენებს. მიზა ვერ ხსნის, რატომ ადებს ყველაფერს ვეტოს, იგი, უბრალოდ, პოლიტიკურ ჭიდა-

ობაშია ჩაბმული. თუმცა იმის მიუხედავად, რომ პრეზიდენტი საკანონმდებლო ინიციატივას პირადად ვერ დააყენებს, მას ხომ თავისი მომხრეები ჰყავს პარლამენტში, ვინც ინიციატორი მისი სახელით იქნება?! თუ ესეც არ გამოვა, პრეზიდენტს შეუძლია, რეფერენდუმის წესი გამოიყენოს, რაშიც მხარს ან ამომრჩეველი დაუჭერს ან მომხრე დეპუტატები.

— აქ ერთი უხერხულობაა — როცა პარლამენტიც, მთავრობაცა და პრემიერიც „ოცნებისა“, პოლიტიკური ბალანსის ეს პროცესი როგორ წარმოგიდგენიათ?

— კონსტიტუციით, ახლა ასეა: პოლიტიკას განსაზღვრავს პარლამენტი, ახორციელებს მთავრობა, სასამართლო სოციალურ დავებს განიხილავს, პრეზიდენტი კი ამ ორგანოთა საქმიანობას განიხილავს. ახლა წარმოვიდგინოთ სიტუაცია: მარგველაშვილია პრეზიდენტი, პრემიერი კი — არამზახველიანი, ვინ იქნება პირველი პირი და რომელი გაუძღვება ამ ორიდან სახელმწიფოს? არავინ დაიჯეროს, რომ ივანიშვილი ქვეყანას გარედან ან სამოქალაქო სექტორიდან მართავს: მას გაგვლება მხოლოდ თავის ხალხზე შეუძლია ჰქონდეს, ისიც სათუთა, ექნება თუ არ გარკვეული დროის მერე გაგვლება „რესპუბლიკელებზე“, „თავისუფალ დემოკრატებზე“... მარგველაშვილი თუ იქნება პრეზიდენტი, რა თქმა უნდა, ის ჩვენს მიერ ჩამოთვლილ ბერკეტებს არც კი გამოიყენებს — საპარლამენტო უმრავლესობაცა და მთავრობაც მისია! ამიტომ ყველაფერი იმაზეა დამოკიდებული, ვინ იქნება პრემიერ-მინისტრი. ვთქვათ, ამ პოსტზე კახა კალაძე დასახელდა. მაშინ მისი გამოუცდელიობის, სპეციალური განათლების უქონლობის გამო იგი აუცილებლად სუსტი პრემიერი იქნება.

— ყველაფერი ამ სცენარით თუ წავიდა, ქვეყანაში ყველაზე ძლიერი ფიგურა პარლამენტის თავმჯდომარე, დავით უსუფაშვილი გამოდის?

— დიას, ამ საქართველოში წამყვანი ფიგურა, შესაძლოა, არც მარგველაშვილი იყოს, არც პრემიერი და გახდეს დავით უსუფაშვილი! ანუ მივედით იქამდე, რომ პირველპირობას ქვეყანაში პოლიტიკური კონფიგურაცია და კონკრეტული პერსონები განაპირობებენ. ეს იმ შემთხვევაში, თუ პრეზიდენტი მარგველაშვილი გახდება. ახლა წარმოვიდგინოთ სიტუაცია, რომ პრეზიდენტად ნინო ბურჯანაძე ან დავით ბაქრაძე აირჩიეს — მაშინ გადავდივართ რეალური თანაცხოვრების პირობებში. ვთქვათ, მართლა ნინო გახდა პრეზიდენტი, აიღეთ მისი პიროვნული თვისებები, ხასიათი, ცხოვრებისეული გამოცდილება და თავად დახატეთ სიტუაცია — არ არის გამორიცხული, ამ კოაბიტაციაში წამყვანი ფიგურად იგი მოგვევლინოს.

— ნინო ბურჯანაძე რომ გამოკვეთილად გამოხს ყველანაირ კოაბიტაციას?

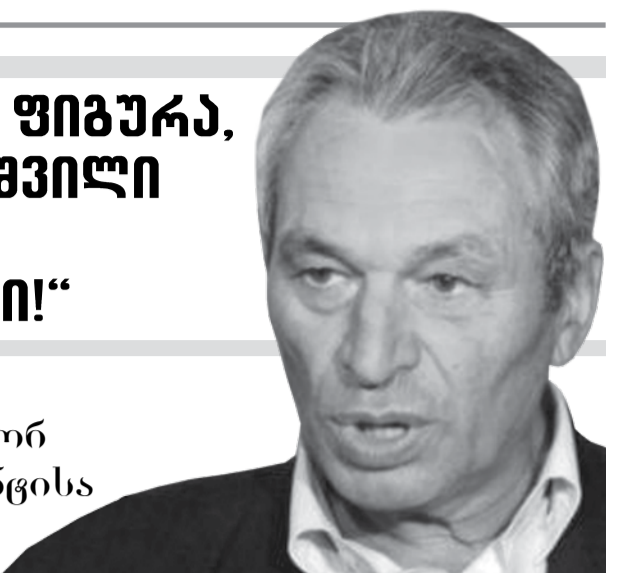
— მას დღევანდელი კოაბიტაცია არ უნდა, თორემ პრეზიდენტად თუ მოვა, მოუწევს პოლიტიკური თანაცხოვრება, აბა, რას იზამს!

— კოაბიტაციის დასრულებას დღეს ბევრი პოლიტიკური ძალა ითხოვს — უნდა გავიგოთ თუ არა ზოგიერთის აგრესიული გამოხატულებები, როგორც კონსტიტუციური ჩარჩოდან გასვლა და მოწოდება სამოქალაქო დაპირისპირებისკენ?

— კოაბიტაცია მთავრდება, ამას გიორგი მარგველაშვილი, ალბათ, იმ გაგებით ამბობს, მთელ სახელმწიფო ვერტიკალს მხოლოდ „ოცნების“ ხალხი დაეკავებოთ. მართლაც, ასეთ სიტუაციას, ტექნიკურად, კოაბიტაცია ვეღარც დაერქმევა. ეს გახდება ერთიანი სახელმწიფო მმართველობა, რომლის ყველა საფეხურზე „ოცნების“ წარმომადგენლები იქნებიან.

— მაგრამ ბევრისთვის კოაბიტაციის დასრულება ნაციონალურ ყველანაირი მეთოდით დასჯას გულისხმობს — ეს სახიფათო პროცესის დასაწყისად არ მიგაჩნიათ?

— დაჭერებს კოაბიტაციასთან არავითარი კავშირი არ აქვს. ყოველ შემთხვევაში, წესით, არ უნდა ჰქონდეს. თუ ადამიანი დამნაშავეა, მის დასჯა-არდასჯას კოაბიტაციასთან რა შეხება აქვს — ახლა „ოცნებას“ ვინმეს დაჭერა უნდა და კოაბიტაციის გამო არ იჭერს?! გარდა ამისა, არა მგონია, 27 სექტემბრის მერე დაჭერების ახალი ტალღა დაიწყოს, უფრო სწორად, დარწმუნებული ვარ, ეს არ მოხდება. დღევანდელი აგრესიული მონოდებები, უბრალოდ, პოლიტიკური მანტაჟის მეთოდია ნაციონალურზე — ხმა არ ამოიღო, თორემ დაგიჭერო! ეს არის სიგნალები ნაციონალური მოძრაობისა და პრეზიდენტის გასაგონად. პრეზიდენტს დღეს მთავრობის გადაყენება, ძალგანი მინისტრების დათხოვნა შეუძლია, მაგრამ ამას შიშით ვერ აკეთებს. ჯერ ერთი, შეიძლება დაჭერები მართლა წავიდეს. მერე მეორე, როგორც ივანიშვილი ამბობს, გრიფით საიდუმლო ყველა საქმეში კრიმინალია — ეს კი პირდაპირი ზენოლა სააკაშვილზე, ჩუმად იყავი, თორემ ამ საქმეებს გრიფს მოვხსნიო! გრიფის მოხსნა, კანონით, პრეზიდენტის პრეოგატივია, ასე რომ, ჩვენ არ ვიცით, რას გააკეთებს გიორგი მარგველაშვილი მას მერე, რაც პრეზიდენტი გახდება!

„ნაციონალისტებისთვისაც უკეთესია, ციხეში ჩასხდნენ, უფალზე დაფიქრდებიან და სოფლებსაც მოინანიებენ!“

რა მიზნით შეიქმნა მოძრაობა „სამოქალაქო სოლიდარობა“ და რაფომ ითხოვს ბიზნესმენი ბესო ხარბიანი თბილისში ირინა ენუქიძის ძეგლის დადგმას?

რუსუდან შელია
557-100-768

16 სექტემბერს, 14:00 საათიდან 17:00 საათამდე, ახალი სამოქალაქო მოძრაობის დამფუძნებლებმა — მამუკა არეშიძემ, ირაკლი კაკაბაძემ, გიორგი კორკოტაშვილმა და სხვა საზოგადოებისთვის ნაკლებად ცნობილმა სახეებმა, „არა კოაბიტაციას!“ ლოზუნგით მოქალაქეების მიღება გამოაცხადეს.

„ვერსია“ სასტუმრო „საქართველოს“ მეორე სართულზე, დიდ დარბაზს ეწვია, სადაც მოქალაქეებთან სამსაათიანი შეხვედრა დაინიშნა. დარბაზში შესვლამდე, კართან, პოლიტიკური გიორგი გაბედავა შევიშინეთ.

— აქ როგორც რიგითი მოქალაქე ხართ მოსული, თუ ორგანიზაციის დაფუძნებაში წვლილი თქვენც მიგიძღვით? — ვეკითხები გიორგი გაბედავას, რომელმაც პასუხისგან ჯერ თავი შეიკავა, შემდეგ კი მხრების აჩეჩვით მიპასუხა: — სახელთან და გვართან არასოდეს დავდივარ, პირიქით, ყველგან მივალ, სადაც სამართლიანობის აღსადგენად ბრძოლა დაიწყება. დიახ, კოაბიტაციის დასასრულებლად, სწორედ ბრძოლაა აუცილებელი!

— რას ნიშნავს თქვენთვის კოაბიტაციის დასრულება და რატომ ბრძოლისთვის ხართ მზად, იმაზე თუ ფიქრობთ, რომ მსგავსი დამოკიდებულებით, შესაძლოა, ქვეყანა სამოქალაქო დაპირისპირებამდეც კი მივიდეს?

— მარაზმია, როცა ძველ პროკურორებს, რომლებმაც ადამიანები უდანაშაულოდ დააკვეს, დღეს მალალ თანამდებობებზე აწინაურებენ. ნაციონალისტების მიერ სამსახურებიდან პოლიტიკური ნიშნით გათავისუფლებული ადამიანების აღდგენაზეც არავინ ზრუნავს. ეს ყველაფერი უნდა დამთავრდეს! ამიტომ ნაციონალისტები ციხეში უნდა წავიდნენ. სამოქალაქო დაპირისპირების კი, საქართველოში არავის შეშინებია.

— ანუ დაპირისპირებისთვის მზად ხართ და ამ გზაზე შეგნებულად მიდიხართ? — შევტყვევ, რომ კითხვა არ მოეწონა, გვერდით მდგომ მამაკაცს გადახედა და მცირე პაუზის შემდეგ ცივად მიპასუხა: — ნაციონალისტებისთვისაც უკეთესია, ციხეში ჩასხდნენ, უფალზეც დაფიქრდებიან და ცოდვებსაც მოინანიებენ.

ამ დროს კიბეზე სწრაფი ნაბიჯებით ამოვიდა ლაშა ამირეჯიბი, თუმცა როცა მოსვლის მიზეზი ვკითხეთ, გვიპასუხა: — ხუთი წუთით შემოვირბინე, სტუმარი ვარ, დამფუძნებელი კი არაო.

გიორგი გაბედავასთან მდგომმა მამაკაცმა ხმამაღლა იკითხა, როდის აქეთ ხარ ჩვენთან სტუმარიო, რის შემდეგაც ლაშა ამირეჯიბი სწრაფად, მაგრამ დაბნეული ნაბიჯებით მას მიუახლოვდა და ისე ჩუმად დაუწყო ლაპარაკი, რომ მისი მოსმენა თანამოსაუბრესაც უჭირდა. ამასობაში დარბაზში შევედი, სადაც მწკრივად ჩალაგებული სავარძლების თავში მამუკა არეშიძე იჯდა და წინ მსხდომ მომჩივან მოქალაქეს საკმაოდ მშვიდად უსმენდა. პრესსამსახურის ხელმძღვანელმა დარბაზში შესვლისთანავე საინფორმაციო ფლაერი მომანოდა — ჩვენ ორგანიზაციის მიზნების შესახებ დანვრილებით აქ შეიტყობო. ფლაერში კი ეწერა:

პირველი ოქტომბრის არჩევნებმა ცხადყო, რომ ქართველ ხალხს ბრძოლისა და გამარჯვების რესურსი აქვს. „ქართულმა ოცნებამ“ ზიძინა ივანიშვილის მეთაურობით, საქართველოს მოსახლეობის უზარმაზარი ძალისხმევით, ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის რადიკალურად შეცვლა შეძლო. გაჩინა მთავარი — იმედი, რომელიც, სამწუხაროდ, თვალსა და ხელს შუა გვეცლება. შემართული

ერის იმედგაცრუება კი საზოგადოების დაქსაქსულობასა და სახელმწიფოებრივი მშენებლობის პროცესის სტაგნაციას იწვევს. ჩვენი ორგანიზაცია „სამოქალაქო სოლიდარობა“ იმისთვის იქმნება, რომ ერს იმედის განცდა აღუდგინოს და მისი უფლებებისა და ღირსების აღსადგენად, საზოგადოების კონსოლიდაცია განახორციელოს. ჩვენი ამოცანებია, საზოგადოების გაერთიანება პოლიტიკური უკუულტურობისა და „ძლიერთა ამა ქვეყნისა“ თავნებობის წინააღმდეგ...“

— ზურგით რატომ ზიხარ, მოტრიალდი! — ხმამაღლა უსაყვედურა მამუკა არეშიძემ გვერდით მჯდომ ქალბატონს, რომელმაც სიგარეტს მოუკიდა და მალა, სივრცეში დაიწყო ყურება. როგორც შემდეგ გავარკვიე, ამ თავშალიან ქალბატონს დიდ დარბაზში მოსული მომჩივანი მოქალაქეების პრობლემების აღწერა ევალეობდა. თანამეშინისთვის გამოცხადებული საყვედურის შემდეგ არეშიძემ რიგში მსხდომ მოქალაქეებს მიმართა: — შემდეგი რომელია, თქვენ რა გნებავთ, მობრძანდითო!

შავებში ჩაცმულმა ქალბატონმა ცარიელ სავარძლებში გზა ფრთხილად გამოიკვლია და მამუკა არეშიძის წინ, მორიდებულად, ჩუმად იჯდა მანამ, სანამ ექსპერტმა კითხვა არ გაუმეორა: გისმენთ, რა გნებავთ.

ქალბატონმა საუბარი ჩურჩულით დაიწყო: — ბინა წამართვეს... სახლი არ გამიყიდია, არც ბანკში ჩამიდი, უბრალოდ, შუამავალი ვიყავი...

შავებში ჩაცმულ ქალბატონს დარბაზში მყოფი მეორე ქალბატონი ხმამაღლა გამოუპასუხა, შემდეგ მამუკა არეშიძეს მოუახლოვდა და დაზარალებულთა ასოციაციის წევრად გააცნო თავი.

— მე ლალი მელაძე ვარ. საკმაოდ მძიმე პრობლემით მოვედი თქვენთან, 2008 წლის ომის შემდეგ ბანკმა ბინა წამართვა. დიდი ხანია, ამ პრობლემის მოგვარებას ვითხოვ, თუმცა პოლიტიკური სივრცე ვერ გავარდევით. ხელისუფლების ჩარევის გარეშე ამ პრობლემის მოგვარება, უბრალოდ, შეუძლებელია. ოთხშაბათს, ქუთაისში, ვაპირებთ აქციის გამართვას, იქნებ თქვენც დაგვიჭიროთ მხარი და წამობრძანდეთ.

— რამდენი ადამიანი შეიკრიბებით? — ჩვეული სიმშვიდით ჰკითხა ექსპერტმა ქალბატონ ლალის.

— ათნი ვართ, ბათუმიდანაც შემოგვიერთდებიან, მაგრამ მინიმუმ ხუთი ათასი ადამიანი თუ არ შეიკრიბებით, პარლამენტზე ზეწოლას ვერ მოვახდენთ.

— რასაკვირველია, იპოთეკარების თემაზე ხელისუფლების პრესინგს დავიწყებთ, მაგრამ შენ უნდა მითხრა, როგორ წარმოგიდგენია ამ პრობლემის გადაჭრა. ჩვენს განცხადებაში ხომ წერია, მხოლოდ ინიციატივიანი ადამიანები უნდა მოვიდნენო. მითხარი, მე რა გავაკეთო წნ.. წნ.. ვიძახო? ბიზნესმენებისთვის ქონების დაბრუნებასთან დაკავშირებით კონცეფცია უკვე შემუშავებული გვაქვს, იპოთეკარების პრობლემის მოგვარებაზე კი უნდა ჩამოვეყალიბდეთ...

— თქვა და შემდეგ მცირე ხანს ჩაფიქრდა. პაუზის შემდეგ ისევ ქალბატონს დაუბრუნდა — ისე, შენ ბანკიდან ფულს რომ იღებდი, რისკები რატომ არ გათვალე? — ქალბატონი ლალი ამ კითხვას, როგორც ჩანს, არ ელოდა, ამიტომ გაჩუმდა და მის ნაცვლად, საუბარი გვერდით მჯდომმა, ასევე იპოთეკით დაზარალებულმა მამაკაცმა განაგრძო.

დასასრული მე-8 გვერდზე

მიხეილ სააკაშვილი ვანო მერაბიშვილის მშობლებს ახალციხეში ესტუმრა და იქ, დაახლოებით, ნახევარი საათი დაჰყო. პრეზიდენტის სტუმრობის მიზეზი, სავარაუდოდ, პატიმრობაში მყოფი მერაბიშვილის მშობლების მონახულება და მის ირგვლივ მიმდინარე მოვლენებზე მათი ინფორმირება იყო.

პრეზიდენტი ახალციხეში ახალქალაქიდან ჩავიდა, სადაც რამდენიმე სკოლას ესტუმრა და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელ სკოლის მოსწავლეებს ახალი სასწავლო წლის დაწყება მიულოცა. პრეზიდენტის ვიზიტის შესახებ ინფორმაციას ინტერნეტპორტალი „სამხრეთის კარიბჭე“ ავრცელებს.

„ინტერპრესნიუსი“

დავით ჯალალანი: „ოკუპირებულ ტერიტორიაზე უკანონო ქმედება საქართველოს ტერიტორიაზე და ანტიჰუმანური გადაწყვეტილება“

„მორიგი უკანონო ქმედება საქართველოს ტერიტორიაზე და ანტიჰუმანური გადაწყვეტილება“, — ასე აფასებს საგარეო საქმეთა სამინისტრო ცხინვალის დე ფაქტო ხელისუფლების მიერ დაწესებულ უკანონო შეზღუდვებს, რომლის მიხედვითაც, 18 სექტემბრიდან ძალაში, ე.წ დე ფაქტო საზღვრებზე, ახალი რეგულაციები შედის.

რეგულაციების მიხედვით, ახალგორში, სინაგურსა და პერევეში, ქართული წარმოების პროდუქტის, ასევე ქართული საწარმოების ნიშნების მქონე სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილება შეიზღუდება.

საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილის, დავით ჯალალანიას განცხადებით, საგარეო უწყებამ უკვე მიანოდა შესაბამისი ინფორმაცია საერთაშორისო თანამეგობრობას და ამ საკითხზე მსჯელობა შენევის მორიგ რაუნდზე შედგება, რომელიც 5-6 ნოემბერს გაიმართება.

„რა თქმა უნდა, ესაა კიდევ ერთი უკანონოების გაგრძელება, რომელსაც ამ ოკუპაციასთან მუდმივად აქვს კავშირი და ეს მორიგი, მძიმე გადაწყვეტილებაა, თუ ის განხორციელდება. შენევის ფორმატის თანათავმჯდომარეების მხრიდან ეს საკითხი უკვე გაჟღერდა და, შესაბამისად, მოლაპარაკებების მორიგ რაუნდზე, 5-6 ნოემბერს, შენევაშიც აუცილებლად განიხილება.“

ვიმედოვნებთ, აღნიშნული უკანონო არ განხორციელდება და თუ ეს მაინც მოხდა, საკითხი შენევაში, დღის წესრიგში აუცილებლად იქნება დასმული“, — განაცხადა დავით ჯალალანიამ.

„ინტერპრესნიუსი“

უჩივლებს თუ არა პანო ჩხარტიშვილი დავით იაკობაშვილს?

Transparency International
როგორ ჩაიგდო ხედში
დავით კებერაშვილის
ბიზნესაქცივები რუსეთში
მოღვაწე ბიზნესმენმა
და რა კავშირი აქვს
ბიძინა ივანიშვილთან?

მანია მიშელაძე
593-51-90-12

„საერთაშორისო გამჭვირვალობა — საქართველო“ ახალ კვლევას აქვეყნებს, რომელიც თავდაცვის ექსპერტის, დავით კებერაშვილისა და რუსეთში მოღვაწე ქართველი ბიზნესმენის, დავით იაკობაშვილის ბიზნესინტერესებს ეხება. ფაქტია, რომ კებერაშვილის აქტივებს მთლიანად იაკობაშვილი ფლობს, რომელმაც თავდაცვის ექსპერტის ჩაანაცვლა. ირკვევა, რომ 2011 წლიდან, დავით იაკობაშვილი რამდენიმე ენერჯეტიკულ კომპანიაში დავით კებერაშვილის ბიზნესპარტნიორი იყო. იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიებს ოფშორული ჰოლდინგები ფლობს, იაკობაშვილის ცნობადობა კი ქართულ საზოგადოებაში საკმაოდ დაბალია, მისი კავშირები მხოლოდ მთავრობის ცვლილების შემდეგ გახდა საჯარო. კებერაშვილს ბიზნესაქტივებს შორის, გამორჩეულია ნავთობკომპანია „გალფი“, რომელიც ბაზარზე სამი კომპანიის — „სენტას“, „მაგნატისა“ და „ეკოს“ ჩაძირვის შედეგად შემოვიდა. „ვერსიაში“ დეტალურად ვწერდით, როგორც „გალფის“ შექმნის, ასევე კებერაშვილის ბიზნესინტერესების შესახებ. იმასაც ვწერდით, რომ კებერაშვილი ნაციონალური მოძრაობის მთავარი მოლარე იყო, რაც იმაში გამოიხატებოდა, რომ სხვადასხვა ბიზნესმენები საკუთარ წილს კებერაშვილის სასარგებლოდ იმიტომ თმობდნენ, რომ ეს უკანასკნელი დედაპარტიის სალაროს ავსებდა. ერთ-ერთი ვერსიით, „გალფის“ სასარგებლოდ, ვანო ჩხარტიშვილმაც დათმო საკუთარი წილი „სოკარში“. საინტერესოა, მოითხოვს თუ არა ჩხარტიშვილი წილის დაბრუნებას იაკობაშვილისგან?

ვანი „ფოთი ტერმინალ ჰოლდინგსაც“ ხელმძღვანელობდა და კებერაშვილის ინტერესი ფოთის პორტის მიმართ, სწორედ აქ იკვეთება. დიმიტრი ჩიქოვანი მინდობილობით მართავდა Adprojects Inc-ს, „აუთდორ ჯის“ და დღემდე წარმოადგენს „ლექსორ კაპიტალს“, რომელიც „საქართველოს ლატარიის კომპანიის“ 30%-იანი წილის მფლობელად რჩება.

2011 წელს, კებერაშვილმა დაადასტურა, რომ „გალფის“ მესაკუთრე იყო. 2012 წლის ნოემბერში, „სან პეტროლეუმ ჯორჯიამ“ (რომელიც „გალფის“ დაახლოებით 140 ბენზინ-გასამართ სადგურს ამუშავებს საქართველოში) განაცხადა, რომ კებერაშვილმა ამ კომპანიის ყველა აქცია დათმო. 2012 წლის ივლისამდე, კებერაშვილი შპს „უნიგრუპსაც“ ფლობდა, რომელიც „ლუკოილის“ პროდუქციის ექსკლუზიური დისტრიბუტორი იყო.

„საერთაშორისო გამჭვირვალობის“ მკვლევარები, დავით კებერაშვილის აქტივების მმართველად კიდევ ერთ პირს, ალექსანდრე გოგობიასაც ასახელებენ, რომელიც 2009 წლამდე, „საქართველოს ლატარიის კომპანიის“ გამგებობის ნევი, „აუთდორ ჯის“ ფინანსური მენეჯერი და Smold Equity-ს წარმომადგენელი კომპანიის „უნივერსალ კაპიტალ გრუპის“ დირექტორი იყო. „უნივერსალ კაპიტალ გრუპი“, წამყვანი სარეკლამო სააგენტო „მედია პორტის“ 60%-ის მფლობელია. მასვე ეკუთვნის 100%-იანი წილი შპს UCG ტრანსში (ფოთის ტერმინალის ოპერატორი) და 24,497% — „აგარის შაქრის კომპანიაში“.

გაცივდებოდა, „უნივერსალ კაპიტალ გრუპი“, Rylyf Management SA-ის (პანამა) კუთვნილება იყო. ესეც ფორმალური ჰოლდინგია, რომელიც, შესაძლოა, კებერაშვილს ეკუთვნის. მისი წარმომადგენელი იოსებ მგელაძე, „უნივერსალ კაპიტალ გრუპს“ ხელმძღვანელობდა. Rylyf Management SA-ს წარმოადგენდა ივანე ნაკაიძე, რომელიც 2012 წლის ივლისამდე, „ჩენელ ენერჯის“ (ნავთობტერმინალის ოპერატორი ფოთის პორტში) ფინანსური დირექტორი იყო. თავის მხრივ, „ჩენელ ენერჯი“, „ფოთი ტერმინალ ჰოლდინგის“ ერთ-ერთი მფლობელია და აქციების 32,67%-ს ფლობს.

როგორ ჩაანაცვლა კებერაშვილი იაკობაშვილმა?

2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ, კებერაშვილის აქტივების უმეტესობა დავით იაკობაშვილმა შეიძინა. რუსული „ფორბსი“, იაკობაშვილის ქონებას 950 000 000 აშშ დოლარად აფასებს, რომელიც რძისა და წველების მწარმოებელი რუსული კომპანია Wimm-Bill-Dan-ის თანადაფუძნებელი, აქციონერი და თავმჯდომარე იყო. 2010 წელს, კომპანია Wimm-Bill-Dan-ის, PepsiCo-მ 4 200 000 000 აშშ დოლარად შეიძინა. ამჟამად, იაკობაშვილი Sistema JSFC-ის გამგებობის დამოუკიდებელი წევრია, რომელიც აქციების 0.0031%-იან წილს ფლობს. საკუთარი ვებ-საიტის თანახმად, Sistema JSFC, რუსეთსა და დსთ-ში ერთ-ერთი უმსხვილესი საინვესტიციო კომპანიაა, რომელსაც ინვესტიციები აქვს ჩადებული ტელეკომუნიკაციების, მაღალი ტექნოლოგიების, ნავთობის, ენერჯეტიკის, რადარების, კოსმოსის, საზღვაო, საცალო, მასშედის, ტურიზმისა და ჯანდაცვის მომსახურების სფეროებში. იაკობაშვილი აქტიურად მონაწილეობს რუსეთის სავაჭრო და სამრეწველო პალატისა და სხვა ბიზნესსოციალური საქმიანობაში, ასევე მსოფლიო ეკონომიკურ ფორუმსა და ევროპული დემოკრატიის ფორუმის ეკონომიკურ მრჩეველთა სენატში.

„საერთაშორისო გამჭვირვალობის“ კვლევის მიხედვით, დავით იაკობაშვილმა „სმოდ ედვერთაინგი“ 345 000 აშშ დოლარად, Milam International Corp-ის (ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულები) საშუალებით შეიძინა. 2013 წლის მაისში, იაკობაშვილის წარმომადგენელმა საქართველოში, ალექსანდრე ბერიძემ დაადასტურა, რომ იაკობაშვილის საკუთრებაშია კიდევ ერთი სარეკლამო კომპანია „აუთდორ ჯი“. საკუთრების ცვლილება კი საჯარო რეესტრის მონაცემებით არ ფიქსირდება, რადგან გამორიცხული არ არის, იაკობაშვილმა „აუთდორ ჯის“ მფლობელი ერთ-ერთი ოფშორული კომპანია Adprojects შეიძინა და არა თავად „აუთდორ ჯი“.

იაკობაშვილმა „უნივერსალ კაპიტალ გრუპი“ (UCG), 2 მილიონ აშშ დოლარად იყიდა და მას Gannado Worldwide-ისა

(ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულები) და Redeli Management Limited-ის (ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულები) საშუალებით ფლობს. Gannado Worldwide-ის საშუალებით, იაკობაშვილი კაზინო „აქარის“ 90%-იან წილსაც ფლობს, რომელიც 2011 წლის მაისში 8 000 072 აშშ დოლარად შეიძინა.

2012 წლის ნოემბერში, იაკობაშვილი „სან პეტროლეუმ ჯორჯიას“ ძირითადი აქციონერი გახდა. ეს კომპანია ოფიციალურად, დელავერის შტატში რეგისტრირებულ Energy Investment Venture Holding-ს ეკუთვნის. „სან პეტროლეუმ ჯორჯიას“ წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ კებერაშვილმა კომპანიის ყველა აქციაზე უარი თქვა, მაგრამ არ დაუკონკრეტებიათ, რა რაოდენობის წილს ფლობს იაკობაშვილი ამ კომპანიაში. გავრცელებული ინფორმაციით, საკუთარი აქციების 25%-იანი წილი, რომელიც „პეტროკას ენერჯი გრუპში“ იაკობაშვილმა 2011 წელს შეიძინა, 80%-მდე გაზარდა. „პეტროკასი“ ნავთობ-პროდუქტების სავაჭრო და გადამზიდავი კომპანიაა, რომელიც „ლუკოილს“, „სოკარს“, „რომპეტროლსა“ და „გალფს“ ნავთობ-პროდუქტებით ამარაგებს. კომპანია აქტიურად საქმიანობს საქართველოში, თურქმენეთში, ყაზახეთში, ყირგიზეთსა და ვიეტნამში.

იაკობაშვილი აქციათა უმრავლესობას ფლობს ფოთის პორტის ნავთობტერმინალის ოპერატორ კომპანია, შპს „ჩენელ ენერჯიში“, რომელიც სასაწყობო ობიექტებსაც აკონტროლებს. „ჩენელ ენერჯი ფოთი“ კი შპს „ფოთი ტერმინალ ჰოლდინგის“ 32,67%-იან წილის მფლობელია. იაკობაშვილის საკუთრებაშია Future Products Company, რომელიც „ჩენელ ენერჯისთანაა“ დაკავშირებული. თავის მხრივ, Future Products Company, სეიშელის კუნძულებზე რეგისტრირებული ოფშორული კომპანია Future Products Company-ს მფლობელობაშია.

დავით იაკობაშვილს ბიზნესური თითობები ჰქონდა საქართველოს მოქმედ პრემიერ-მინისტრთან, ბიძინა ივანიშვილთან. 2012 წლის მარტში, ივანიშვილის აგროსამრეწველო კომპანია „სტოილენსკაია ნივამ“ (Stoylenskaya Niva) იაკობაშვილის ჰოლდინგ 3AO Pycarponoek-ისგან, რამდენიმე პურის ქარხანა შეიძინა. 2012 წელს იაკობაშვილმა დაადასტურა გარეგნობა, მაგრამ ამ გარეგნობის ზუსტი ღირებულება არ გაუმჟღავნებია. ამის შემდეგ, ბიძინა ივანიშვილმა, „სტოილენსკაია ნივა“ Arco International Group-ს (ამერიკული საინვესტიციო ფირმა), 180 000 000 აშშ დოლარად მიყიდა. „საერთაშორისო გამჭვირვალობის“ მკვლევარების თქმით, პრემიერ-მინისტრის ქონებრივ დეკლარაციაში ეს შემოსავალი აღნიშნული არ არის.

ნავთობკომპანია „გალფი“, საქართველოს ბაზარზე 2011 წლის გაზაფხულზე შემოვიდა, რომელსაც 2010 წელს დაფუძნებული კომპანია „სან პეტროლეუმ ჯორჯიას“ წარმოადგენდა. „სან პეტროლეუმ ჯორჯიას“ საქართველოში სამი კომპანიის — „სენტას“, „მაგნატისა“ და „ეკოს“ ქსელს ფლობდა, მისი დამფუძნებელი და 100%-იანი წილის მფლობელი კი აშშ-ში რეგისტრირებული კომპანია Energy Investments Venture-ია.

ფაქტია, რომ კებერაშვილის „გალფი“ ბაზარზე სამი კომპანიის — „სენტას“, „მაგნატისა“ და „ეკოს“ ქსელს ფლობდა, მისი დამფუძნებელი და 100%-იანი წილის მფლობელი კი აშშ-ში რეგისტრირებული კომპანია Energy Investments Venture-ია. ფაქტია, რომ კებერაშვილის „გალფი“ ბაზარზე სამი კომპანიის — „სენტას“, „მაგნატისა“ და „ეკოს“ ქსელს ფლობდა, მისი დამფუძნებელი და 100%-იანი წილის მფლობელი კი აშშ-ში რეგისტრირებული კომპანია Energy Investments Venture-ია. ფაქტია, რომ კებერაშვილის „გალფი“ ბაზარზე სამი კომპანიის — „სენტას“, „მაგნატისა“ და „ეკოს“ ქსელს ფლობდა, მისი დამფუძნებელი და 100%-იანი წილის მფლობელი კი აშშ-ში რეგისტრირებული კომპანია Energy Investments Venture-ია.

ფაქტია, რომ კებერაშვილის „გალფი“ ბაზარზე სამი კომპანიის — „სენტას“, „მაგნატისა“ და „ეკოს“ ქსელს ფლობდა, მისი დამფუძნებელი და 100%-იანი წილის მფლობელი კი აშშ-ში რეგისტრირებული კომპანია Energy Investments Venture-ია. ფაქტია, რომ კებერაშვილის „გალფი“ ბაზარზე სამი კომპანიის — „სენტას“, „მაგნატისა“ და „ეკოს“ ქსელს ფლობდა, მისი დამფუძნებელი და 100%-იანი წილის მფლობელი კი აშშ-ში რეგისტრირებული კომპანია Energy Investments Venture-ია.

დასასრული მე-7 გვერდზე

რას ნიშნავს აჭარის მთავრობის მეთაურისა და სენატორი ხელისუფლების არაკომპეტენციური განსჯა და აკონსტიტუციური სოუსით?

მანია მიხეილაძე
593-51-90-12

საყოველთაო კოაბიტაციის ფონზე, აჭარისა და ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენლები რეალობას აცდნენ. 13 სექტემბერს, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მეთაურმა, არჩილ ხაბაძემ აჭარის საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერში ადგილობრივი ფერმერები დაამშვიდა და განაცხადა, რომ ციტრუსის ექსპორტს ხელი არ შეეშლება, რადგან საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრი გიორგი კვიციანი, რომელიც მთავრობის ვიცე-პრემიერია, რუსეთში ოფიციალურ ვიზიტად იმყოფებოდა, სადაც ეს საკითხი დადებითად გადაწყდა. მეტიც, სულ მალე, ამავე საკითხზე სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრი შალვა ფიფია უკრაინასა და რუსეთს ეწვევა. მოგვიანებით, ორივე სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის უფროსებმა არჩილ ხაბაძის ინფორმაცია უარყვეს და დაზუსტეს, რომ არც გიორგი კვიციანი იყო რუსეთში და არც შალვა ფიფია გეგმავს უკრაინაში ვიზიტს. ციტრუსის ექსპორტს კი ხელი ნამდვილად არ შეეშლება, რადგან ტრადიციულ ბაზრებს — უკრაინას, ბელორუსს, სომხეთს, აზერბაიჯანსა და ბალტიისპირეთის ქვეყნებს, ნელს რუსეთის ბაზარზე დაემატა.

როსა მარჯვენა არ იმის, რას აკეთებს მარცხენა

აჭარის საზოგადოებრივი მაუწყებლის ეთერით არჩილ ხაბაძის ვრცელი ინტერვიუ გავიდა. მთავრობის მეთაურმა განაცხადა, რომ ეკონომიკის მინისტრი, ვიცე-პრემიერი გიორგი კვიციანი მოსკოვში იმყოფებოდა: „გზები კეთდება, ყაზბეგის საბაჟო-გამშვები პუნქტი გაიხსნა და გვინდა, რომ ზამთრისთვის მზად იყოს. ბატონი გიორგი კვიციანი, რომელიც მთავრობის მეთაურის მეთაურს შეეძგა, თუ არც ვცდები, 10 მანქანის გატანის პრობლემა არ გვექნება, სატვირთო ავტომობილების გატანის რეჟიმშიც გადავიღებთ. ეს ერთი ნაწილია, მაგრამ მალე, სოფლის მეურნეობის მინისტრი შალვა ფიფია უკრაინაში იქნება და მერე რუსეთშიც ექნება ვიზიტი, რათა ციტრუსის გატანის საკითხები დაველაგოთ. თუმცა მხოლოდ ციტრუსზე არაა მაკონკრეტებული, მალე ერთდროულად დაიწყება და ამისთვისაც მიდის მზადება, მოგვიანებით, ციტრუსის სეზონიც დაიწყება“.

მოგვიანებით, არჩილ ხაბაძის ამ განცხადებას, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახური გამოეხმაურა, სადაც აღნიშნულია, რომ აჭარის მთავრობის მეთაურმა უნებლიე შეცდომა დაუშვა: „ცალსახად გვინდა განვაცხადოთ, რომ გიორგი კვიციანი რუსეთში, არც სამუშაო და არც კერძო ვიზიტით არ იმყოფებოდა. შესაბამისად, ბატონი არჩილ ხაბაძის განცხადება სიმართლეს არ შეესაბამება. საგარეო, აჭარის მთავრობის მეთაურს მხედველობაში ჰქონდა ის წარმატებული მოლაპარაკება, რომელიც საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს დელეგაციამ, თავის რუს კოლეგებთან 2013 წლის 6-7 აგვისტოს გამართა. მოლაპარაკების შედეგად, საქართველოსა და რუსეთს შორის, 2006 წელს შეწყვეტილი საერთაშორისო საავტომობილო-სატვირთო და სამგზავრო გადაზიდვების განახლება ქართული გადაზიდვების კომპანიებისთვის, მოლაპარაკება მოსკოვში ჩატარდა და საქართველოს დელეგაციას სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტოს უფროსი, მიხეილ ხმალაძე ხელმძღვანელობდა.“

როგორც უშუალოდ მოლაპარაკების, ისე მისი წარმატებული შედეგების შესახებ, დეტალური ინფორმაცია საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზეა განთავსებული. თავის დროზე, სათანადო ინფორმაცია საქართველოსა და უცხოეთის მედიასაშუალებებშიც გაავრცელეს.“

შალვა ფიფიას უკრაინასა და რუსეთში ვიზიტს არც სოფლის მეურნეობის სამინისტროში ადასტურებენ. ამ შემთხვევაში, საინ-

წრდიციური ბაზრების გარდა, ნელს ციფრუსს რუსეთშიც გაიყვანენ

ტერესო მხოლოდ ის არის, რატომ ვერ ახერხებენ მეთანხმებულ მუშაობას რეგიონისა და ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენლები. მართალია, აჭარის მთავრობის მეთაურის „უნებლიე შეცდომას“ თავისი მიზეზი ექნება, მაგრამ ფაქტია, რომ რეგიონსა და ცენტრს შორის, კომუნიკაციის პრობლემაა. სხვათა შორის, არც ეს პრობლემაა ახალი, რადგან არჩილ ხაბაძის „უნებლიე შეცდომამ“, რამდენიმე წლის წინანდელი შემთხვევა გამახსენა. სამიოდე წლის წინ, აჭარის მთავრობის მეთაურმა ლევან ვარშალომიძემ, მაშინდელ პრემიერ-მინისტრს, ნიკა გილაურს საჯაროდ განუცხადა, რომ მასთან კომუნიკაციას ვერ ახერხებდა. ვარშალომიძემ განაცხადა, რომ პრემიერ-მინისტრს წერილობით რამდენჯერმე მიმართა, მაგრამ ნიკა გილაურის აპარატმა მისი წერილები უპასუხოდ დატოვა. „ვერსიაში“ ვწერდით, ვარშალომიძე ერთხელ მაინც რომ დასწრებოდა მთავრობის სხდომას (მთავრობის სხდომაზე არდასწრება ასლან აბაშიძის დამკვიდრებული ტენდენციაა), საგარეოდ, ნიკა გილაურთან კომუნიკაცია არ გაუჭირდებოდა.

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მეთაურებსა და ცენტრალური ხელისუფლების წარმომადგენლებს შორის არსებული პოლიტიკური ურთიერთობის კრიზისი იმდენად ღრმაა, რომ სათავეს ვერ კიდევ ასლან აბაშიძისა და დედად შევარდნაძის მმართველობიდან იღებს. ამ ურთიერთობაში სიახლე ვერც ნაციონალურმა მოძრაობამ შეიტანა, რადგან ვარშალომიძე გილაურს ღიად დაუპირისპირდა, თუმცა, როგორც მოსალოდნელი იყო, წინა ხელისუფლების პოლიტიკურმა ელიტამ ეს კონფლიქტი ხვეწვით დაიფარა. ცხადია, პრობლემის დარეგულირება ბიძინა ივანიშვილის მთავრობას მოუწევს, თორემ შეუძლებელია, ცენტრსა და რეგიონს შორის ეს გაუგებრობა იქამდე გაგრძელდეს, რომ მარჯვენამ არ იცოდეს, რას აკეთებს მარცხენა, ან პირიქით...

აჭარაში 100 000 ზონა სიჭრუსის მოსავალს ულიან

აჭარელი ფერმერების დასამშვიდებლად, რეგიონის მთავრობის მეთაურმა თავი უხერხულ მდგომარეობაში ჩაიდო, მაგრამ ადგილობრივებს ციტრუსის რეალიზაციისა და ექსპორტზე გატანის პრობლემა ნამდვილად არ შეექმნება. ადგილობრივი ხელისუფლების გადანაცვლებით, აჭარელ ფერმერებს სიმბოლურ ფასად — 1 ლარად გადასცეს სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული ძველი შენობა-ნაგებობები ანუ „პავილიონები“, სადაც ციტრუსის გადამამუშავებელი საწარმოები უნდა განთავსდეს. ერთ-ერთმა ფერმერმა, აჭარის ტელევიზიის ეთერში განაცხადა, რომ ციტრუსის გადამამუშავებელ საწარმოში, ტექნოლოგიური ხაზი ანუ კონვეიერი ოზურგეთიდან უნდა შემოიტანონ, რომელიც ციტრუსს გადამამუშავებს. კონვეიერი ძველია, დღეში მხოლოდ 200-300 კგ. ციტრუსის გადამამუშავება შეუძლია და ფერმერი ეჭვობდა, შეძლებდა თუ არა ციტრუსის რეალიზაციას.

საინტერესოა, მოიხდა თუ არა ახალმა ხელისუფლებამ ციტრუსის გასაღების ბაზრები? რა ვითარებაა აჭარაში ამ მხრივ და რამდენად სწორია აჭარელი ფერმერის ინფორმაცია ძველ ტექნოლოგიურ ხაზებთან დაკავშირებით? „ვერსია“ აჭარის სოფლის მეურნეობის განვითარების დეპარტამენტის უფროსს, **ლევან ბოლქვაძეს** გაესაუბრა, რომელიც ეს ინფორმაცია არ დაადასტურა და განაცხადა, რომ ციტრუსის გადამამუშავებელ საწარმოებში უახლესი ტექნოლოგიური ხაზების დამონტაჟებული: — ამჟამად, სახელმწიფოს კუთვნილი 12 საწარმო გადაეცემა ფერმერებს, მათგან — ხელვაჩაურში და — ქობულეთში, თუმცა ქობულეთის მუნიციპალიტეტში 8 ერთეული და ხელვაჩაურში კიდევ 5 ერთეული საწარმო ისევ სახელმწიფოს საკუთრებაშია.

დარჩენილი 13 საწარმო ცენტრალურმა ხელისუფლებამ ვერ ჩვენ, აჭარის მთავრობას უნდა გადაეცემა საკუთრებაში, რომ ამის შემდეგ, სიმბოლურ ფასად ფერმერებს გადაეცეთ. ეს საწარმოები იმდენად ძველია, რომ ზოგან მხოლოდ შენობის კედლებია დარჩენილი, რადგან 20-25 წლის განმავლობაში მიტოვებული იყო. აღდგენითი სამუშაოები თითქმის დასრულდა და ინფრასტრუქტურაც მონესრიგდა, ფერმერები კი უკვე ხელშეკრულებებს აფორმებენ უცხოელ მომწოდებლებთან, რათა ციტრუსის დახარისხება-გადამამუშავების უახლესი ტექნოლოგიური ხაზები შეიძინონ. გარდა ამისა, ფერმერებისთვის უკვე გადაცემული 12 საწარმოდან 3 საწარმოში ტარის (ციტრუსის შესაფუთი ყუთი) დამამზადებელი ხაზებიც გაიხსნება. ვგულისხმობთ თანამედროვე ტიპის ტარა-მასალას, ანუ 12-დან 15 კილოგრამამდე ტევადობის ყუთებს, რომლებიც სერტიფიცირებული იქნება, რაც სპეციალური ბეჭდით დამონტაჟდება. ეს იმას ნიშნავს, რომ არც ერთ ქვეყანაში, მათ შორის, ევროკავშირის წევრ ქვეყნებში, ამ ტარა-მასალით გატანილი ციტრუსი კარანტინის დროს არ დაბრკოლდება. რაც მთავარია, ფერმერებს, რომლებმაც საწარმოები შეისყიდეს, ხელშეკრულებაში ჩადებული აქვთ პირობა, რომ საწარმოებში საქმიანობა ნოემბრამდე უნდა დაასრულონ, რათა 1 ნოემბრიდან ციტრუსის მიღება დაიწყონ.

ბატონო ლევან, ერთ-ერთი ფერმერის განცხადებით, ოზურგეთიდან გადმოაქვთ კონვეიერი, რომელიც ძველია, როგორ შეძლებთ ასეთ საწარმოებში ციტრუსის გადამამუშავებას?

— არც ერთი ძველი ხაზი არ დამონტაჟდება, ყველა საწარმო ახალი და თანამედროვე ტიპის ტექნოლოგიური ხაზებითაა აღჭურვილი. თუ ვინმეს აქვს, კერძო საწარმო და თავისთვის რაღაცის გაკეთება სურს, ხელს არ შეეშობს. ისე, ძველი კონვეიერიც გამოდგება, ციტრუსს გადამამუშავებს, მაგრამ იმ ფერმერებთან, რომლებთანაც ხელშეკრულება გავაფორმეთ, ყველა თანამედროვე ტიპის ტექნოლოგიური ხაზები უნდა დამონტაჟდეს. ამ ახალი ტექნოლოგიური ხაზების წარმადობა პატარა საწარმოებში — 5 ტონა, ხოლო მსხვილ საწარმოებში — 10 ტონა იქნება.

გაქვთ თუ არა მოძიებული ციტრუსის გასაღების ბაზარი, აჭარელი ფერმერები პროდუქციის ექსპორტს შეძლებენ?

— ციტრუსის გასაღების ტრადიციულ ბაზრებს — უკრაინას, ბელორუსს, სომხეთს, აზერბაიჯანსა და ბალტიის ქვეყნებს, ნელს რუსეთის ბაზარზე დაემატება. ჩვენთან რუსეთის ფიტო-სანიტარული სამსახურის წარმომადგენლებიც ჩამოვიდნენ, დაათვალიერეს ლაბორატორიები, რადგან საექსპორტო პროდუქციას, ფიტო-სანიტარული გარანტიის კუთხით, ლაბორატორიული შემოწმება სჭირდება. რუსმა სპეციალისტებმა სიტყვიერად უკვე დააფიქსირეს დადებითი პოზიცია და გვითხრეს, რომ ჩვენი ლაბორატორიები საერთაშორისო სტანდარტებს აკმაყოფილებს, მაგრამ რამდენიმე დღეში, ოფიციალურ დასკვნასაც მივიღებთ. რუსი სპეციალისტები უშუალოდ, ციტრუსის კრეფის მომენტშიც ჩამოვლენ და ადგილზე დააკვირდებიან პროცესს, თუ როგორ აბარებენ ფერმერები პროდუქციას, როგორ ამონტაჟებენ და აფასობენ გადამამუშავებელ საწარმოებში. რუსი სპეციალისტები ამბობენ, რომ რუსეთის ბაზარზე, ქართულ ჩაისა და ციტრუსს პრობლემა არ ექნება.

აჭარელი ფერმერებში პანიკაა, რადგან შარშან ნაციონალური მოძრაობის წარმომადგენლებს უკრაინის ბაზარი ჩაუკეტავთ, რის გამოც მოსახლეობას ციტრუსი დაუღალავს...

— არა, ბევრი ადამიანი ავრცელებს ყურმოკრულ ჭორებს, მაგრამ არც იმას გამოვიცხავ, უკმაყოფილოებიც იყვნენ. შარშან რთული სიტუაცია იყო, მაგრამ რაც კი შესაძლებელი იყო, უმოკლეს ვადაში, ყველაფერი გადაკეთეთ. არასტანდარტული ნაყოფის გადამამუშავების მთელი რიგი დონისძიებები გავატარეთ და ქობულეთის საწარმო 15 000 ტონა ციტრუსი გადამამუშავა, რაც მანამდე არ გაკეთებულა. ყველა ფერმერმა, ვინც შარშან ციტრუსი ჩააბარა, შესაბამისი ანაზღაურება მიიღო იმ არასტანდარტულ ნაყოფში, რასაც საწარმოები არ იბარებდნენ და მართლა ყრიდნენ. იმ 12 საწარმოსთან ერთად, ნელს ქობულეთის ქარხანაც მზადაა, რომ არა მარტო არასტანდარტული ნაყოფი, ასევე — სტანდარტულიც მიიღოს, გადამამუშავოს და ფერმერებმა კი რეალიზაცია შეძლონ, ამავდროულად, ციბირიდან დიდი პარტიის შესყიდვის მსურველები მოდიან, რათა ამ პავილიონებში 10 000-დან 15 000 ტონამდე ციტრუსი დამზადდეს, რომლებსაც სარეალიზაციოდ გაიტანენ.

გადაყვანილი მანდარინით, ნელს შავი ზღვა აღარ გადაყვითლებდა?

— ჩვენს ხელთ არსებული ძალებით, ყველაფერს ვაკეთებთ იმისთვის, რომ მსგავსი შემთხვევები არ მოხდეს. მიუხედავად იმისა, რომ წინა წლებთან შედარებით, ნელს უხვმოსავლიანობაა, რადგან 100 000 ტონაზე მეტი მოსავალს ველოდებით, ცვდილობთ, ხელი შევუწყობთ მოსახლეობას, რათა ციტრუსი უდასჯარგოდ ჩავიბაროთ და რეალიზაცია განვახორციელოთ.

უჩივლებს თუ არა ვანო ჩხარტიშვილი ღვით იაკობაშვილს?

მე-6 გვერდიდან

— ვანო ჩხარტიშვილი იაკობაშვილისგან საკუთარი წილის დაბრუნებას არ აპირებს?

— ამ დეტალის შესახებ არაფერი ვიცი, არც ის ვიცი, როგორ შეიქმნა „გალფი“ და შესაბამისად, ვერაფერს გეტყვით. მიუხედავად იმისა, რომ ვანო ჩხარტიშვილი ჩემი კლიენტია, ახლა პირველად მესმის, რომ „სოკარმა“ წილი დაუთმო „გალფს“. ასეც რომ იყოს, რა თქმა უნდა, „სოკარის“ გადასანყვეტია, როგორ მოიქცევა.

— სამართლებრივად, დავით იაკობაშვილი კეთილსინდისიერი მყიდველია?

— სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ სამართლებრივად და ფაქტობრივად, ეს ტრანზაქცია აბსოლუტურად ლეგალურად განხორციელდა. არავითარი ოფშორული კომპანია, ან დამალული თანხა არაფერ შუაში არ არის, რადგან

ყველა ტრანზაქცია გამჭვირვალედ განხორციელდა. ყველა ამერიკული, თუ უცხოური კომპანია, რომელიც იაკობაშვილმა შეიძინა, ოფშორულ ზონაში რეგისტრირებული არ არის, მათი მფლობელები და მესაკუთრეები დაფიქსირებული არიან. მეტიც, ეს ყველაფერი იაკობაშვილს არასდროს დაუშინავს, მან ყველა კომპანიაში საკმაოდ სოლიდური თანხა გადაიხადა. სხვათა შორის, იაკობაშვილს არავინ ჩაუნაცვლებია, მათ შორის, არც კეზერაშვილი, რადგან იმ ადამიანმა გაყიდა ბიზნესი, რომელიც ბატონმა დავითმა იყიდა.

— სენტასა და „მანგატის“ მფლობელებს რომ „გალფის“ წინააღმდეგ პროკურატურაში სარჩელი აქვთ შეტანილი?

— დიას, სასამართლო პროცესი მიმდინარეობს და ჩვენც დაველოდებით. რაც შეეხება სასამართლო დავებს, ეს იმ კომპანიების მფლობელების უფლებაა, რომლებსაც საჩივარი აქვთ შეტანილი. ჩვენ კი სასამართლოს გადაწყვეტილებას დაველოდებით.

ლევან ჯეფერია: „მთავარია, საზოგადოებამ, სააკაშვილის მსგავსად, ბიძინა ივანიშვილსაც არ აღმოუჩინოს არაქანსალი მხარდაჭერა, რის შედეგადაც პრეზიდენტი უპარტოაპო გახდა!“

რუსულად ვიღია
557-100-768

16 სექტემბერს, გაზეთ „ვერსიის“ და მედიაკავშირ „ობიექტივის“ ერთობლივი ტელეპროექტის „ვერსიის საათის“ სტუმარი ქრისტიან-დემოკრატიული პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი **ლევან ჯეფერია** იყო, რომელმაც წინასწარჩვენო პროცესები შეაფასა და ტელეკომპანია „იმედში“ არსებულ საფრთხეებზეც ისაუბრა. „ვერსია“ გადაცემის საგაზეთო ვარიანტს გთავაზობთ.

— საზოგადოებამ დღეს კარგად გაიხარა, რომ მოახლოებულ საპრეზიდენტო არჩევნებში სულაც არ ირჩევს ისეთ ლიდერს, როგორცისთვისაც წინა არჩევნებში იბრძოდა. მსგავსი პოლიტიკური ვითარება კი წინასწარჩვენო კამპანიის მოლოდინსა და ტემპსაც კარგად დაეტყო. მომავალი პრეზიდენტი მხოლოდ არბიტრის ფუნქციას შეასრულებს, რეალური გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობა კი არ ექნება.

საზოგადოებამ იმასაც კარგად ხვდება, რომ თუ არჩევნებში კოალიციის კანდიდატი გაიმარჯვებს, ძალაუფლება ისევ ერთი პოლიტიკური ძალის ხელში აღმოჩნდება, რაც ქვეყნისთვის მომგებიანი სულაც არ არის. სააკაშვილის მთავარი პრობლემა სწორედ ის იყო, რომ დაუბალანსებელ პირველ პირად ჩამოყალიბდა. ვფიქრობ, ამ ვითარების თავიდან ასაცილებლად ვადამდელი საპარლამენტო არჩევნების დანიშვნა აუცილებელია, რადგან ამჟამინდელ პარლამენტარებს საზოგადოებამ ნდობა მხოლოდ ერთი პირის პატივისცემით გამოუცხადა. ის კი პოლიტიკიდან არჩევნების შემდეგ მიდის.

— პრემიერის პოზიცია ვადამდელ საპარლამენტო არჩევნებთან დაკავშირებით ცნობილია, არც კოალიციას აწყობს ახალი არჩევნების დანიშვნა. როგორ წარმოგიდგინათ, ამჟამინდელი პარლამენტისთვის ლეგიტიმაციის შეჩერება?

ამჟამინდელი რეალობა

„ნაციონალისტებისთვის უკეთესია, სიხეში ჩასხდნენ, უფალზე დაფიქრდებიან და ცოცხებას მოინანიებენ!“

მე-5 გვერდიდან

— ომის შემდეგ ეკონომიკურმა კრიზისმა შეგვიშალა ხელი, ამიტომ ვითხოვთ, რომ ამერიკის მიერ ომის შედეგების ლიკვიდაციისთვის გამოგზავნილი ოთხი მილიარდიდან ფული გამოგვეყოფონ.

— არ მინდა ნანა კაკაბაძესავით გამოვივიდეს, რომელმაც იტრაბახა და ბოლოს არაფერი გამოუვიდა — ისევ დაფიქრდა მამუკა არეშიძე, რამაც იპოთეკით დაზარალებულებს იმედი გადაუწურა, თუმცა შემდეგ მიუბრუნდა და „იპოთეკარები“ გაამხნევა — ესენი როგორღაც უნდა გავტყუროთ.

— დარბაზის მეორე სართულიდან ხმაური მომესმა. გია კორკოტაშვილი, ბიზნესმენ ბესო ხარძიანთან და რამდენიმე ხანში შესულ მამაკაცთან ერთად, ორგანიზაციის მომავალ ბედს ხმამაღლა განიხილავდა.

— ოფისი გვჭირდება, ძმაო, თანაც სასწრაფოდ. ხალხი რომ მოგვანყვება, სად წავიყვანოთ? რეკონსტრუქციას უნდა გავხსნათ ოფისები, თბილისში კი ერთი ცენტრალური ოფისი გვჭირდება. კიდევ ერთი იდეა მაქვს: ბავშვების ჯგუფი შევქმნათ, რომლებიც ყველაზე გაჭირვებულ ოჯახებს, კარტოფილს და მაკარონს მიუტანენ. დამიჯერეთ, ეს კარგი საშუალებაა „დუხის“ ასანყვად.

— მაგდენი ფული ჯერ არ გვაქვს, თორემ ამ იდეას მეც ვემხრობი — გამოვლავარა კორკოტაშვილს ბიზნესმენი ბესო ხარძიანი.

— ნუ გეშინია, ფული ერთ კვირაში დაჯდება, — დაამშვიდა კორკოტაშვილი. მეორე სართულზე მდგომებთან ასვლა გადავწყვიტე, თუმცა მანამდე დარბაზში ბიზნესმენი დავით ბეგიაშვილიც შევნიშნე, რომელმაც მითხრა, ჩემი პირადი პრობლემით არ მოვსულვარ, ორგანიზაციის იდეას ვუჭერ მხარსო.

როცა გია კორკოტაშვილს ვკითხე, ერთ კვირაში ვის უნდა ჩაერიცხა მათთვის ფული, მიპასუხა: —

დღეს ყველანი ერთუზიანებით ვმუშაობთ, თუმცა მალე ანგარიშს გავხსნით, სადაც ფულის ჩარიცხვის საშუალება ნებისმიერ მხარდამჭერ მოქალაქეს შეეძლება. ამას ვგულისხმობდი, კონკრეტული დამფუძნებელი არავინ გვყავს.

— კოაბიტაციის დასრულება როგორ წარმოგიდგინათ, აქციებს დაინებთ და ნაციონალურ ფიზიკურად დაუპირისპირდებით?

— სწორედ ამიტომ, დღევანდელი ვითარება 90-იან წლებს მაგონებს, როცა ბიძინა ივანიშვილი შემდეგი პრინციპით მართავდა ბიზნესს: როცა კომპანიის სააქციო ფასი ვარდებოდა, საკმაოდ დაბალ ფასად ყიდულობდა, შემდეგ მის მართვას დაქირავებულ მენეჯერებს ანდობდა, რომელთაც საქმიანობაშიც თავად არ ერეოდა. ზუსტად იგივე პრინციპით მართავს ბიძინა ივანიშვილი ქვეყანას, რაც პოლიტიკაში არ ამართლებს, რადგან საბოლოოდ, ქვეყანაში გადაწყვეტილება ხალხის ნებაა.

მისასალმებელია, როცა ბიძინა ივანიშვილი აცხადებს, რომ მესიანიზმი ქვეყანაში უნდა დასრულდეს, მაგრამ თუ ამას გულწრფელად ამბობს, მაშინ ეს ნიშნავს, რომ ავტომატურად, ამჟამინდელ პარლამენტს ლეგიტიმაცია უნდა შეუჩერდეს, რადგან საპარლამენტო უმრავლესობა სწორედ მესიანიზმის შედეგია. სხვათა შორის, დღეს იმის გარანტიაც არ არსებობს, რომ 25-27%-იანი კანდიდატი გიორგი მარგველაშვილი პირველივე ტურში მოიგებს თუ, რა თქმა უნდა, ხელისუფლებასა და ნაციონალურ მოძრაობას შორის შეთანხმება არ დაიდო. დაიხ, პარლამენტი ლეგიტიმაციას მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეინარჩუნებს, თუ არჩევნებში გიორგი მარგველაშვილი გაიმარჯვებს, მეორე ადგილზე კი დავით ბაქრაძე გავა.

— კონკრეტული ფაქტები არსებობს იმის დასამტკიცებლად, რომ ხელისუფლება თქვენს მიერ წარმოდგენილი სტენარით მოქმედებს?

— ფაქტია, ხელისუფლება ამისთვის ემზადება, რადგან საარჩევნო ადმინისტრაციაში სხვა პარტიის წარმომადგენლები არ დაუშვებს. ახლა გვეუბნებიან, ყველაზე მთავარი ის არის, რომ თავში არავინ გირტყამთო. 21-ე საუკუნეში ეს უნდა დაგვაყვებდნენ?! წინასწარჩვენო დაცემული დაპირებების შესრულებაზე დღეს არავინ ფიქრობს, პირიქით, მმართველი გუნდი ერთი ერთი იმეორებს ყველა იმ ნაბიჯს, რის გამოც ოპოზიციამ ყოფნისას სააკაშვილის ხელისუფლებას აკრიტიკებდა. რაიონებში ძალიან ბევრი ადამიანი რეალური ცვლილებისთვის იბრძოდა, ბოლოს კი აღმოჩნდა, რომ კოალიციის რიგები ყოფილმა ნაციონალურმა შეავსეს, რომლებმაც ძველი პარტიული დროშები მხოლოდ დროებით ჩაკეცეს და სამომავლოდ შეინახეს.

— დღეს ხელისუფლების უმომქმედოა ძირითადად კოაბიტაციას ბრალდება. რა იქნება 27 ოქტომბრის შემდეგ, როცა საპრეზიდენტო პოსტს მიხეილ სააკაშვილი დატოვებს?

— აქციებს აუცილებლად დავინყებთ. რაც შეეხება ნაციონალურ თან დაპირისპირებას, ჩვენი ორგანიზაცია სწორედ იმისთვის იქმნება, რომ ხალხი დამნაშავეებს არ დაერიოს. თუ ყველაფერი ისე გაგრძელდა, როგორც ახლაა, დაპირისპირებამდე აუცილებლად მივალთ, ეს კი ჩვენი ამოცანა სულაც არ არის.

ამ დროს ბესო ხარძიანმა საკმაოდ საინტერესო იდეა გააჟღერა:

ნამდვილად არ მჯერა, რომ ჩვენი ორგანიზაციის შექმნით სამართლიანობა აღდგება, ცოცხებით ნაციონალურ დევნას საერთაშორისო ასპარეზზე მართლაც ცუდად გამოჩნდება, მაგრამ ხელისუფლებამ კოაბიტაცია ხალხთანაც უნდა დაიწყოს. ამ ორგანიზაციაში ჩემი მოსვლის ძირითადი მიზანი კი ისაა, რომ თბილისში ქალბატონ ირინა ენუქიძის, როგორც ნაციონალური მოძრაობის რეპრეზენტის წინააღმდეგ მებრძოლი დედის ძეგლი დაიდგას. ძეგლზე კი დიდი ასოებით უნდა დაეწეროს, რომ ის ნაციონალური მოძრაობის მსხვერპლია. თუ ამის გაკეთებას შევძლებთ, ზნეობრივი სამართლიანობა აღდგება და ჩავთვლი, რომ ქვეყნის წინაშე ჩემი ვალიც მოხილი მექნება.

დარბაზის პირველი სართულზე მამუკა არეშიძე უცნობ ქალბატონს ესაუბრებოდა: „ტანკები“ გვჭირდება, ინიციატივანი ადამიანები, რომლებსაც პოლიტიკაში მოსვლაში მივეხმარებო. წინ ხომ ადგილობრივი არჩევნები გველოდება.

— სამოქალაქო მოძრაობის დაფუძნება მხოლოდ ნიადაგის მომზადებაა პოლიტიკური ძალისთვის? — მათ საუბარში ჩავერიე.

— პირადად მე, ამ საქმეში არ გავეხვევი, მაგრამ ისეთი ტიპის ადამიანებიც მოდიან, რომლებსაც პოლიტიკური ბრძოლის გამოცდილება აქვთ. ჩვენ მხარს დავუჭერთ იმ მომარ ხალხს, რომლებიც ქვეყნის მომავალზე მართლაც ზრუნავენ.

მიღება დათქმულზე ოცი წუთით ადრე დასრულდა, საერთო ჯამში კი, ორგანიზაციაში უკვე 600-მდე ადამიანი განუერთდნენ.

— სააკაშვილი აღმასრულებელი ხელისუფლების ფორმირებაში მონაწილეობას ვერ იღებს და თუ, ვთქვამთ, პროკურატურაში, ნაციონალურ წარმომადგენლებში არიან, ეს სულაც არ ნიშნავს, რომ ამაში ნაციონალური მოძრაობაა დამნაშავე. ამ ადამიანებს არც მიხეილ სააკაშვილის პრეზიდენტის თანამდებობიდან წასვლის შემდეგ გაუშვებს ვინმე სამსახურიდან და კოაბიტაციის დასრულებაც მორიგი ტყუილია, რომელსაც გიორგი მარგველაშვილი საზოგადოებას გთავაზობს.

ბუნებრივია, როცა დაპირებებს ვერ ასრულებ, უნდა მოძებნო მისრე, რომელსაც უუნარობას გადააბრალე, ამიტომაც ვამბობ, რომ თუ პრეზიდენტი ისევ სახელისუფლო კანდიდატი გახდება, სააკაშვილის ტიპის მმართველობას მივიღებთ.

კოალიციას საკმარისი დრო ჰქონდა იმისათვის, რომ კონკრეტული მიმართულებები მანაც ეჩვენებინა, როგორ წარმოედგინა დაპირებების რეალობაში განხორციელება. დღეს ისინი მხოლოდ ხანძრის ჩაქრობის პრინციპით მოქმედებენ — მოდი, ყველას ფული მივცეთ, მაგრამ მომავალ წელს რა იქნება, არავინ იცის.

— მაშინ, როცა ქვეყანაში საკმაოდ მძიმე პოლიტიკური პროცესების არსებობაზე საუბრობთ, თქვენი პარტიისთვის ერთსქესიანთა ქორწინების აკრძალვა და საარსებო მინიმუმის გაზრდა რატომ გახდა პრიორიტეტული?

— ჩვენი პრიორიტეტი ღირებულებითი და სოციალური საკითხების წამოწვევაა. ერთსქესიანთა ქორწინების მომხრეთა უზარმაზარი ტალღა აღმოსავლეთისკენ უკვე მოინეეს.

დღეს საქართველოში უკვე მზადდება საკონსტიტუციო ცვლილება, რომელიც ერთსქესიანთა ქორწინებას არ კრძალავს. სხვათა შორის, ბიძინა ივანიშვილმაც განაცხადა, რომ ჯერ ადრეა ამ საკითხზე საუბარი, მაგრამ, მერმუნეთ, ორ წელიწადში ყველაფერი მზად იქნება, ცვლილება რომ ძალაში შევიდეს, რაც 17 მაისსაც კარგად გამოჩნდა.

მთავარია, საზოგადოებამ, მიხეილ სააკაშვილის მსგავსად, ბიძინა ივანიშვილსაც არაჯანსაღი მხარდაჭერა არ აღმოუჩინოს, რადგან 2004-2005 წლებში საზოგადოების მსგავსმა დამოკიდებულებამ სააკაშვილი უმართავი გახადა. მაშინ, საზოგადოების განწყობის მიუხედავად, ქრისტიან-დემოკრატიული ხელისუფლებას ღიად ვამხელდით და გირგვლიანის საქმეც ჩვენ ამოვავტევეთ.

— საზოგადოება, ძირითადად, 2008 წელს, ოპოზიციის ბოიკოტის ფონზე, პარლამენტში შესვლას გასაყვედურობთ...

— მაშინ ოპოზიცია იმაზე სუსტი იყო, ვიდრე დღესაა, არასამთავრობო სექტორი კი, პრაქტიკულად, არ არსებობდა. მხოლოდ ერთი ტელევიზია - „იმედი“ აღმოჩნდა როგორც ხელისუფლებისგან, ასევე მფლობელისგან აბსოლუტურად დამოუკიდებელი. მაშინ ეს არხი რომ არ ყოფილიყო, სააკაშვილს ყველაფერი შეერჩებოდა. რაც შეეხება პარლამენტში შესვლის საკითხს, ვინც დეპუტატის მანდატზე მაშინ უარი თქვა, საბოლოოდ, ყველამ აღიარა, რომ ბოიკოტის გამოცხადება უდიდესი შეცდომა იყო. როგორც ჩანს, ზომიერი პოლიტიკა ვილაციისთვის ღალატთანაა დაკავშირებული, მაგრამ ბიძინა ივანიშვილმა დაამტკიცა, რომ ხელისუფლების შეცვლა სწორედ არჩევნების გზით და არა აქციებითაა გამართლებული, რასაც წლების განმავლობაში ვამტკიცებდით და რის გამოც საზოგადოება მუდმივად გვაკრიტიკებდა.

— დაბოლოს, ცნობილია, რომ მალე ბადრი პატარკაციშვილის ოჯახსა და ხელისუფლებას შორის დადებულ ხელშეკრულებას გრიფი „საიდუმლო“ მოეხსნება. რა შიშისმომგვრელი ინფორმაციის გამჟღავნებაზე საუბრობთ პრემიერ-მინისტრი?

— ვეჭვობ, გრიფის მოხსნა გიგი უგულავას პროცესს უკავშირდება. უგულავას ჯოზეფ ქვისთვის ტელევიზიის წართმევა ედება ბრალად. თუ სასამართლო იგი გაამტყუნა, მაშინ ქვი ტელევიზიას მარტივად დაიბრუნებს. ამ კუთხით საფრთხე მართლაც არსებობს და გაუგებარია, რატომ არიან ჩუმად „იმედის“ მფლობელები. თუ ბიძინა ივანიშვილი წინასწარ იჭერს თადარიგს და, სასამართლო შედეგიდან გამომდინარე, ფიქრობს ინფორმაციის გასაჯაროებაზე, არა მგონია, ეს სწორი გადაწყვეტილება იყოს.

საქართველოს ბანკი კერძო სექტორის დაფინანსებას განაგრძობს

საქართველოს მოსახლეობისთვის, სოფლის მეურნეობისა და კერძო სექტორის განვითარება, შეიძლება ითქვას, სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. საქართველოს ბანკი ერთ-ერთი პირველი იყო, ვინც ამ მიმართულებით ინვესტიციის განხორციელება დაიწყო. ბანკი კერძო სექტორის დაფინანსებას დღესაც განაგრძობს და ამის მაგალითია სიახლე, რომელიც საქართველოს ბანკის ხელმძღვანელობასთან ერთად, საპარტნიორო ფონდისა და კომპანია „კალანდა“ წარმომადგენლებმა გააცნეს საზოგადოებას. საქართველოს ბანკმა 4 400 000 აშშ დოლარით დააფინანსა კომპანია „კალანდა“, საპარტნიორო ფონდმა კი, შესაბამისად, 1 250 000 აშშ დოლარი გამოყო. დაფინანსების შედეგად შეიქმნა სრულიად ახალი, დახურული ტიპის მელორეობის კომპლექსი, სოფელ კოდას მახლობლად.

საქართველოს ბანკის წარმომადგენლების განმარტებით, ბანკი კერძო სექტორის განვითარებაში წვლილს მომავალშიც აუცილებლად შეიტანს.

ვასილ სოფლი, საქართველოს ბანკის კორპორატიული საბანკო მომსახურების დირექტორი: „ტრადიციულად, საქართველოს ბანკი აგრძელებს კორპორატიული სექტორის დაფინანსებას. ჩვენთვის ამ სექტორთან თანამშრომლობა ძალიან მნიშვნელოვანია. ამ მხრივ, საქართველოს ბანკი, ლიდერია და, თამამად შეიძლება ითქვას, ნოვატორიც — საქართველოს ბანკი იყო პირველი და ერთადერთი, რომელმაც დააფინანსა საერთაშორისო ბრენდის ქვეშ ოპერირებადი მრავალპროფილიანი მალაქტექნოლოგიური კლინიკები და ბევრი სხვა უნიკალური პროექტი, რომლის მსგავსიც დღემდე არც ერთ ბანკს არ დაუფინანსებია. საქართველოს ბანკი გამოირჩევა იმიტომაც, რომ თავის კორპორატიულ მომხმარებელს სთავაზობს არა მხოლოდ სტანდარტულ საბანკო პროდუქტს, არამედ დამატებით სერვისებსაც, რომელთა შორის მნიშვნელოვანია რჩევები, რეკომენდაციები ბიზნესის სწორად წარმართვისთვის... ეს ყველაფერი, საბოლოოდ, ჩვენი მომხმარებლის გაძლიერებას ემსახურება. ძლიერი მომხმარებელი კი, ჩვენი სიძლიერეცაა. „კალანდა“ არის ერთ-ერთი გამორჩეული იმ პროექტებს შორის, რომელიც დააფინანსა საქართველოს ბანკმა აგრარული სექტორის დაკრედიტებისას. აგრარული სექტორის დაფინანსება საქართველოს ბანკისთვის პრიორიტეტია. ბანკის მიერ გაცემული პორტფელი ამ სექტორზე, ავვისტოს მდგომარეობით, 92 მილიონ ლარზე მეტს შეადგენს. ჩვენი ბანკი აქტიურად მონაწილეობს შეღავათიანი აგრარული პროგრამაში და დღევანდელი მონაცემებით, ე.წ. მეორე კომპონენტში საქართველოს ბანკი ლიდერია“.

ბიზნესის ერთ-ერთი ყველაზე მსხვილი დამფინანსებლის, საქართველოს ბანკის კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხების პორტფელი 2013 წლის პირველ ნახევარში 1 650 000 000 ლარს მიაღწია და 2013 წლის მეორე კვარტალში 4,8%-ით გაიზარდა, პირველ კვარტალთან შედარებით.

საპარტნიორო ფონდის აღმასრულებელი დირექტორის, **ირაკლი კოპხანაძის** განმარტებით, საპარტნიორო ფონ-

ბანკისა და საპარტნიორო ფონდის დაფინანსებით, კომპანია „კალანდა“ მელორეობის დახურული ტიპის კომპლექსი ააშენა

დის მიზანია, კერძო ინვესტიციების მხარდაჭერა და ფინანსური ინვესტიციების განხორციელება იქ, სადაც სახელმწიფოს გააჩნია პრიორიტეტები. ერთ-ერთი ასეთი პრიორიტეტული მიმართულება კი სწორედ სოფლის მეურნეობის განვითარებაა: „საპარტნიორო ფონდის მიერ სოფლის მეურნეობის დარგში განხორციელებული ეს პროექტი უნიკალურია თავისი შინაარსით, რამდენადაც სახელმწიფოს, საბანკო სექტორისა და მენარმეთა თანამშრომლობის წარმატებულ მაგალითს წარმოადგენს. საპარტნიორო ფონდის ამოცანა გახლავთ კერძო ინვესტიციების მხარდაჭერა ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორში. ერთ-ერთი ასეთია სოფლის მეურნეობა. ჩვენ მონაწილეობა მივიღეთ ამ პროექტის განხორციელებაში და ვფიქრობ, კერძო და სახელმწიფო სექტორის თანამშრომლობის კარგი მაგალითი ვაჩვენეთ. „კალანდა“ ერთ-ერთი საუკეთესო კომპანიაა არა მხოლოდ საქართველოში, არამედ მთელ რეგიონში. ჩვენი პროგნოზით, წლის ბოლოსთვის, ეს კომპანია საქართველოს ლორის ხორცის ბაზრის 20%-ით მოამარაგებს“.

კომპანია „კალანდას“ სრულიად ახალი, დახურული ტიპის მელორეობის კომპლექსი მოწყობილია თანამედროვე სტანდარტების თანახმად და აღჭურვილია უახლესი ტექნოლოგიით. „კალანდა“ თანამშრომლობს ორ წამყვან დასავლურ კომპანიასთან: გერმანული კომპანია Big Dutchman და ბრიტანული კომპანია ACMC, რომლებმაც უზრუნველყვეს ახალი ფერმის პროექტირება, ტექნოლოგიური აღჭურვა და მალაქროდუქტიული, სწრაფად მზარდი და მაღალი ჯანმრთელობის სტატუსის მქონე სანაშენე ღორების წარმოება. **ანრი ბაციკაძე,** კომპანია „კალანდას“ დირექტორი: „ჩვენ-

მა კომპანიამ წელიწადნახევრის წინ დაიწყო ამ პროექტის განხორციელება. მელორეობის კომპლექსი მდებარეობს სოფელ კოდას მიმდებარედ. დღეს სახეზე გვაქვს ევროპული დონის, უახლესი ტექნოლოგიებით აღჭურვილი დახურული კომპლექსი. საქართველოსთვის ეს არის ინოვაცია. შეიძლება თამამად ითქვას, რომ პირველები ვართ ამ მიმართულებით. მთლიანად ამ პროექტში მოხდა 10 მილიონი დოლარის ინვესტირება, სამომავლოდ, ვეგემათ გაფართოებას და დაახლოებით, 5 მილიონი დოლარის ინვესტირება ამ ბიზნესს კიდევ დასჭირდება. ჩვენი მიზანია, ეს სექტორი, რომელიც, ფაქტობრივად, მიტოვებული იყო საქართველოში, ავალორძინოთ თანამედროვე სტანდარტებით, რათა მივიღოთ ადგილობრივი წარმოების უმაღლესი ხარისხის ღორის ხორცი და შევთავაზოთ მომხმარებელს. თანხის ძირითადი ნაწილი დაიხარჯა ფერმის აღჭურვაზე. ეს არის მთლიანად ავტომატიზირებული ფერმა — ავტომატიზირებული კვება, პირუტყვისთვის წყლის მიწოდება, კონდიციონერება... ფერმაში, რომელიც 10 ათას კვადრატულ მეტრზეა გაშლილი კლიმატის კონტროლი ხდება. რომ არა საქართველოს ბანკისა და საპარტნიორო ფონდის მხარდაჭერა, ასეთი მასშტაბური პროექტის განხორციელება გაგვიჭირდებოდა.

ანრი ბაციკაძის განმარტებით, საწყის ეტაპზე, „კალანდას“ დახურულ კომპლექსში 650 დედაღორი ჰყავთ, რომლებიც წელიწადში 2000 ტონა ხორცს მისცემს. გაფართოების შემთხვევაში კი, წარმოების მოცულობა 4000 ტონამდე გაიზარდება, ქართული „კალანდას“ ხარისხიან ღორის ხორცს კი მომხმარებელი დეკემბრის ბოლოს, ზუსტად საკალანდოდ დააგემოვნებს. **ნინო ლურსმანაშვილი**

სახომალტო

რაბომ არ აქვთ ინვილოებს ქართული სახელმძღვანელოები?

ემირაბ ბერიძე
599-45-50-26

ისტორიულ ჰერეთში (საინგილოში) კანტი-კუნტად შემორჩენილი ქართული სკოლები მშობლიურ ენაზე სახელმძღვანელოების მწვავე უქონლობას განიცდიან. თუ კახის რაიონში, შედარებით ნორმალური მდგომარეობაა, ზაქათლისა და ბელაქნის სოფლებში კატასტროფული ვითარებაა — 2003-2004 წლების შემდეგ, მათ საქართველოს განათლების სამინისტროსგან გვეგმიურად წიგნები აღარ მიუღიათ. რას მოიტანს ადგილობრივი ხელისუფლების შოკისტური პოლიტიკა ქართველებისადმი და თბილისის მუდმივი წაყრუება, ამის პროგნოზირება რთული არ არის.

თავის დროზე, საინგილოში ქართული სკოლები სტალინის ეპოქაში გაიხსნა. ისტორიული ბედუკუღმართობის გამო სამშობლოს საზღვრებსგარეთ დარჩენილებს დედაენაზე განათლების მიღების უფლება მიეცათ. თბილისიდან მომზადებული პედაგოგები იგზავნებოდნენ, ბევრი ადგილზე რჩებოდა და მამულიშვილურ მოვალეობას სიცოცხლის ბოლომდე პირნათლად ასრულებდა; პარალელურად, საინგილოდან თბილისში ჩამოჰყავდათ ბავშვები, ასწავლიდნენ, ამზადებდნენ და პირველი პედაგოგების ღირსეულ შემცვლელებად გზავნიდნენ. ამ პოლიტიკის შედეგად, დღეს საინგილოში ჰერეთი ცხოვრობენ და განათლებას მშობლიურ ენაზე იღებენ. სკოლებს გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა განსაკუთრებით ზაქათლისა და ბელაქნის გამაჰმადიანებული თემისთვის, სადაც ეროვნული იდენტობის სხვა ნიშნები (გვარი, სარწმუნოება) უკვე დაკარგული იყო. ხოლო იმ სოფლებში, სადაც ქართული სკოლები ვერ გაიხსნა, დღეს მხოლოდ ღრმად მოხუცებულები მეტყველებენ ძველქართულად. ახალგაზრდა თაობამ გადმოცემი იცის საკუთარი წარმომავლობის თაობაზე, მაგრამ... საბჭოთა პერიოდში აზერბაიჯანის განათლების სამინისტროში ინსპექტორის სპეციალური შტატი იყო გამოყოფილი საინგილოს ქართული სკოლებისთვის. როგორც წესი, ქართველი თანამდებობის პირი მუდმივად დადიოდა ჰერეთის რაიონებში,

სკოლებში, ადგილობრივ პრობლემებს იკვლევდა და რეაგირებას ახდენდა. შედეგად, ქართულ სკოლებს არაფერი აკლდა, სახელმძღვანელოები და პროგრამები ყოველწლიურად თბილისიდან იგზავნებოდა და ბაქოსთან კოორდინაციით, ადგილობრივ სკოლებში ვრცელდებოდა, ასეთი პოლიტიკა კი ორი მომძევერის ინტერესებს პასუხობდა.

90-იანების დასაწყისიდან ეს სისტემა დაინგრა, არადა წესით, დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ, საინგილოს სკოლებში მდგომარეობა უნდა გაუმჯობესებულიყო: ბაქოდან ქართული სკოლების კურატორობის სისტემა მოიშალა, ხოლო ადგილობრივმა ადმინისტრაციამ ქართული სკოლების შევინროება და გაუქმება მთავარ მიზნად დაისახა. ორ ქვეყანას შორის გაცხადებული მეგობრობის მიუხედავად, ეს პოლიტიკა აბსოლუტურად საპირისპიროდ ვითარდებოდა ჰერეთში.

ამის გამო, დღეს ზაქათლის რაიონის დაბა ალიბადში (ისტ. ელისენი), სადაც ათი ათასამდე ადამიანი ცხოვრობს, ოთხი საშუალო სკოლიდან ქართული სექტორი მხოლოდ ერთში შემორჩა. ინგილო პედაგოგები დაფინანსებით მოითხოვენ, დაბაში ცალკე ქართული სკოლის გახსნას, რადგან ენის გადარჩენისთვის სხვა გამოსავალს ვეღარ ხედავენ. ალიბადელები ამბობენ, ქუთაისში ჩავიდნენ და დიასპორის კომიტეტის ხელმძღვანელს, გუბაზ სანიკიძეს შეხვდნენ, რომელიც დაპირდა, რომ ამ თემაზე უფრო ფართო შეხვედრა გაიმართებოდა და შესაბამის გადაწყვეტილებებს მიიღებდნენ... მაგრამ ამ საკითხს დღემდე არანაირი გამოხმაურება არ მოჰყოლია. ვითარება კი, მართლაც, სავალალოა — საინგილოში ქართული სკოლისა და მშობლიური ენის ყოფნა-არყოფნის საკითხი დგას.

„არ გვაქვს ახალი ქართული სახელმძღვანელოები, პროგრამები. მხარეებს შორის დაუსრულებელი მოლაპარაკებები მიმდინარეობს, ჩვენ კი ვიჩაგრებით. ძველი, დახუცილი წიგნებით როგორ ვასწავლობთ ბავშვებს? თითო-ორი სახელმძღვანელო მშობლებს საზღვარზე ფარულად გადმოაქვთ, თუ აღმოუჩენენ, შვილი დღე დაატყუდება. ესაა მეგობრობა? ზედმეტს არაფერს ვითხოვთ, მოგვცენ მშობლიურ ენაზე სრულფასოვნად სწავლა-განათლების უფლება.“

გავიგეთ, ადგილობრივ ადმინისტრაციას გამაჰმადიანებულ

ქართველებზე ჰქონია გართულება, თორემ კახის სოფლებში შედარებით ნორმალური მდგომარეობაა. ხომ შეიძლება, ბაქოდ და თბილისში ჩვენს პრობლემას ვაჩვენოთ შეთანხმებულად იმუშაონ? ისტორიის მასწავლებელი ფაკულტატურ საათზე ბავშვებს საქართველოს ისტორიას უკითხავდა და ხელწერილი დაწერინებდა, რომ მსგავს „უკანონობას“ აღარ ჩაიდინდა. აი, ასეთ პირობებში გვინებს მუშაობა და თბილისის მხრიდან აქტიურობა ამაში აუცილებელია. ქართულ მხარეს ჩვენს საკითხში ელემენტარული თავმოყვარეობა თუ არ ექნება, ნებისმიერი ადგილობრივი ჩინოვნიკი ქართულ სკოლას უცერემონიოდ თავზე გადაუვლის. არ გვინდა ქართული სკოლის, ენის დაკარგვა და ამაში უნდა დავვეხმაროთ“, — აცხადებს ერთ-ერთი ადგილობრივი პედაგოგი, რომლის ვინაობასაც, გასაგები მიზეზების გამო, არ ვასახელებთ.

მართლაც, სამარცხვინო ფაქტთან გვაქვს საქმე. საზღვარზე, ალაზნის პირას მცხოვრები ინგილოები ქართულ სახელმძღვანელოებს ითხოვენ, რათა მომავალ თაობას განათლება მისცენ და წინაპრების მიერ სისხლით შემონახული ენა არ დაკარგონ. რა არის ამაში ანტისახელმწიფოებრივი? თბილისს, წესით, არ უნდა უჭირდეს, მეგობარი სახელმწიფოს მთავრობას სთხოვოს, რომ ამ საკითხში შემხვედრი პოზიცია დაიკავოს, სირაქლემის პოზა და მუდმივი წაყრუება კი არაფერს მოიტანს. რა გახდა, აქ ერთი კომპეტენტური ჯგუფის შექმნა, რომელიც სხვადასხვა სახელმწიფო სტრუქტურასთან კოორდინირებულად იმოქმედებს და ჰერეთის ელემენტარულ პრობლემებს ღირსეულად მოაგვარებს. თუ აქვე, ეს საკითხები დადებითად ვერ გადაწყდება, მაშინ რას ვეუბნებთ ფერეიდნელ და ტაო-კლარჯელ ქართველებს? როდემდე უნდა გაგრძელდეს ქართული ბედოვლათობა ყველგან და ყველაფერში? ამ საკითხების ირგვლივ უნდა გაერთიანდეს ყველა. საინგილოს ქართული სკოლები შევლას ითხოვს, განგამის ზარები რეკენ, დახშული ყურები გამოიფხიკეთ, ბატონებო!

ომი სირიაში — კითხვის ნიშნის ქვეშ

მირიან ლეპანიძე
5-77-41-38-41

პან გი მუნი და მისი წინამორბედნიც დიდი ხანია, ასეთი პრინციპულები არ ყოფილან: გაერო-ს გენერალური მდივანი არ შეუშინდა ბოლო დღეების ეიფორიას და წარმოადგინა მტკიცებულება, რომ ქიმიური იარაღით დაბომბილ უბანს საბჭოთა წარმოების ქურევებს უშენდნენ, თუმცა უკან დასახევი გზა მაინც დაიტოვა: მასრები რუსული იყო, მაგრამ ქობინი არავინ იცის, სად და ვინ გააკეთაო. ახალი სკანდალის თემა მზადაა, მაგრამ რუსეთის მიერ შეთავაზებული სამშვიდობო ინიციატივის შემდეგ, საეჭვოა, იგი რომელიმე სახელმწიფომ გამოიყენოს.

უკვე გადანყვეტილია, რომ ამერიკა და მისი მოკავშირეები ბაშარ ალ ასადის რეჟიმის წინააღმდეგ ძალას აღარ გამოიყენებენ — ჯერჯერობით მაინც. ასადის ხელისუფლების მტკიცებით, დამასკო საკუთარი ქიმიური იარაღის ჩამონათვალს უკვე ამზადებს. იგი საერთაშორისო კონტროლს დაექვემდებარება. ნოემბრის ბოლომდე, სირიაში ექსპერტები ჩავლენ და 2014 წლის შუამდე ქიმიურ იარაღს მთლიანად განადგურებენ, სირია კი, ქიმიური იარაღის გაუფრთხილებლობის ხელშეკრულებას მიუერთდება. ამგვარი შემობრუნება ყველასთვის შვებისმომგვრელი სიურპრიზი აღმოჩნდა. გერმანიის, ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობებმა, ნატო-სა და გაერო-ს გენერალურმა მდივნებმა სასწრაფოდ დააფიქსირეს თავიანთი აღფრთოვანება.

და მაინც, ამერიკული და დასავლური მედია დულს: ამერიკა და, შესაბამისად, მისი მოკავშირეები დამარცხდნენ, მათ რუსეთმა საკუთარი ნება მოახვია თავს. უკანასკნელი 20 წლის განმავლობაში პირველად, ამერიკას აღარ ძალუძს საკუთარი ნების დამოუკიდებლად განხორციელება. უფრო მეტიც, სირიის საკითხში ლიდერი უკვე რუსეთია. დაბრუნდა ძველი დრო, როცა ორი ზესახელმწიფო ერთმანეთს აბალანსებდა.

ოზამა, შტატებშიც და მის ფარგლებსგარეთაც, დაცინვის ობიექტია: „ალბათ, ბარაკ ოზამას დამასკოელ დიქტატორ ბაშარ ასადზე ნაკლებად რომ ამოისუნთქა. მათ სომ ორივეს თავის ყულვიდან გამოძრობა შეუძლია“, — წერს გერმანული იე ძეიტი.

შეთანხმებამდე ორიოდე დღით ადრე კი, The Wall Street Journal-მა ინიანსწარმეტყველა: „აშშ-ს სუსტი და არათანმიმდევრული პრეზიდენტი ამერიკის მტრების მანიპულაციებს დაჰყვია და განაცხადა, რომ მისი სირიული პოლიტიკის მარცხი, სინამდვილეში, ტრიუმფია“.

ომი და მისი რისკები

დღეს პრეზიდენტსა და სახელმწიფო მდივანს მსხვილ დიპლომატიურ მარცხში ადანაშაულებენ, რის შედეგადაც, შტატებმა საერთაშორისო დონეზე დაკარგეს არნახულად მყარი პოზიციები, შეილახა მისი ავტორიტეტი, უღალატეს მოკავშირეებს და კვლავ წინ წამოწიეს რუსეთი, თუმცა ვაშინგტონისა და მისი მოკავშირეების, სირიის შემთხვევაში კი, უმთავრესად, პარიზის მიერ წამოწყებული ავანტიურა თავიდანვე განწირული იყო და უმთავრესად, იმიტომ, რომ თითქმის ორი წლის განმავლობაში ვერ გაერკვნენ ასადის ოპოზიციის არსში, ვერ აწონ-დაწონეს სამოქალაქო ომიდან და მისი შედეგებიდან გამომდინარე საფრთხეები, ვერ ჩამოაყალიბეს თავიანთი მიზნები და ამოცანები.

ობამას მარცხი და რუსეთის დიდ სცენაზე ცრიუმფით დაბრუნება

სირიაში „არაბული გაზაფხულის“ ცეცხლის გაჩაღებისთანავე, დასავლელი ექსპერტები: პოლიტოლოგები და ეკონომისტები საფრთხეების მთელ „თაიფუნზე“ ალაპარაკდნენ: ქვეყნის ისლამიზაცია და ევროპის სიახლოვეს საერთაშორისო ტერორიზმის ახალი ბუდის შექმნა, რეგიონის გლობალურ რელიგიურ ომში ჩაბმა, ნავთობის გზების ბლოკირება და ახალი მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი.

ისლამიზაციის საფრთხეზე ევროპასა და ამერიკას, თავდაპირველად, ასადი მიუთითებდა. იგი დღემდე ამტკიცებს, რომ ოპოზიციის უკან დგას „ალ ყაიდა“, „ძმები მუსულმანები“, „ალ-სურის ფრონტი“ და სხვები.

ფრანგული „ფიგაროსთვის“ მიცემულ ინტერვიუში ასადი სვამდა კითხვას: „ფრანგი ერის წარმომადგენლები დაუჭერენ მხარს ექსტრემიზმსა და ტერორიზმს? დაუტატები დადგებიან მათ მხარეს, რომლებიც საფრანგეთში უდანაშაულოებს ხოცავდნენ?“

დასავლელი ექსპერტები აცხადებენ, რომ ევროპის 14 ქვეყნიდან ასადის ოპოზიციის მხარეს, დაახლოებით, 1 000 მოხალისე იბრძვის და მათგან 140 საფრანგეთიდანაა, ხოლო 120 — გერმანიიდან. უმეტესობა არაბული წარმოშობის ევროპელია, რომლებიც დღეს სირიაში „ალ ყაიდას“ და მისი მსგავსი ორგანიზაციების რიგებში რადიკალური ისლამიზმის ბაცილებით ინამლებიან. ადრე თუ გვიან, ისინი სახლებში დაბრუნდებიან და ევროპაში ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის ბუდეებს შექმნიან.

„არა, ასადის ოპოზიციის უმთავრესად, დემოკრატები არიან“, — აცხადებდნენ ვაშინგტონელი ხელისუფალნი და მათი მოკავშირენი, მაგრამ ეგვიპტელი და ლიბიელი რევოლუციონერების მაგალითზე მათი მტკიცება არადამაჯერებლად უღერდა. ისინი სისასტიკეში ასადის მეომრებს რომ არ ჩამოუვარდებიან, მსოფლიომ ინტერნეტში ატივითული ვიდეორგოლებიდან არაერთხელ იხილა. უკვე ეჭვიც აღარავის ეპარება, რომ სირიის მცირერიცხოვანი ქრისტიანული მოსახლეობის მასობრივი ხოცვა-ჟლეტით სწორედ ოპოზიციის დაკავებული ანუ: ისინი რადიკალი ისლამისტები არიან და არა დემოკრატები.

რამდენიმე დღის წინ, ახლო აღმოსავლეთის საკითხებში ერთ-ერთი ნამყვანი ექსპერტის, ელიზაბეტ ობეიგის ირგვლივ აგორებული სკანდალი ცხადყოფს, თუ რამდენად ზერელე შეიძლება აღმოჩნდეს ისეთი მძლავრი სახელმწიფოს მეთაურების მსჯელობაც კი, როგორც ამერიკაა.

ობეიგი „სიენენ“-ისა და „ბიზისი“-ს ხშირი სტუმარი იყო და რეგულარულად აძლევდა ინტერვიუებს Wall Street Journal-საც. იგი აცხადებდა, რომ არაერთხელ იმყოფებოდა სირიაში და ამბობებულბთან ასეულობით საათი აქვს გატარებული; რომ ისინი დემოკრატები არიან და ქვეყნის დასავლურ ყაიდაზე გარდაქმნა სურთ. მის სიტყვებს ამერიკელი პოლიტიკოსები ციტირებდნენ, რათა გაემყარებინათ სირიაზე სამხედრო დარტყმის აუცილებლობის იდეა... არადა, აღმოჩნდა, რომ 26 წლის ელიზაბეტი არასოდეს ყოფილა ახლო აღმოსავლეთში და სინამდვილეში, არც სამეცნიერო ხარისხი ჰქონია...

„არ ვიცი, ვინ არიან სირიის ლიდერის იმიჯმეიკერები, მაგრამ მათ შეუძლიათ, ბარაკ ოზამასა და ფრანსუა ოლანდის პიარის ხელმძღვანელებს რამდენიმე გაკვეთილი ჩაუტარონ. დღეს ისინი ბაშარ ასადსა და მის რუს მოკავშირე ვლადიმერ პუტინთან ახლოსაც ვერ მივლენ. სხვათა შორის, ეს უკანასკნელი ნამდვილი გროსმაისტერი აღმოჩნდა“, — წერდა ფრანგული „ატლენტიკი“.

შესაძლოა, ისლამიზაციაზე მეტად დასავლეთში, ამერიკასა და რუსეთშიც ომის ეკონომიკური შედეგების ემინოდათ. სირიაში ქიმიური იარაღის გამოყენების შესახებ ინფორმაციის გავრცელებისა და შესაძლო ომის დაწყების საფრთხის დადგომისთანავე, ნავთობის ფასმა ერთბაშად აიწია. ექსპერტებმა გამოაცხადეს, რომ შავი ოქრო, მინიმუმ, 120 დოლარი ეღირება, უარეს შემთხვევაში კი, ბარელის ფასმა, შეიძლება, 150 დოლარსაც მიაღწიოს.

რუსეთში ექსპერტების ნაწილმა ტაში შემოჰკრა, რადგან ნავთობის გაძვირებამ ქვეყნის დეფიციტური ბიუჯეტი ერთბაშად პროფიციტულად გარდაქმნა. ამ ფონზე, უცნაური ჩანდა მოახლოებული ომის თაობაზე კრემლის მკვეთრად ნეგატიური პოზიცია. ცხადი იყო, რომ ვლადიმერ პუტინს ახლო აღმოსავლეთში ერთადერთი და ისტორიული მოკავშირის დაკარგვა არ სურდა. შესაძლოა, მოსკოვი საგარეო პოლიტიკურ მარცხზე მეტად დასავლელი, ამერიკელი და თვით რუსი ექსპერტების საშიშმა პროგნოზებმა დააფრთხო.

სირია რეგიონში უმნიშვნელოვანეს ნავთობსატრანზიტო დერეფანს წარმოადგენს. თავად სირია, 2011 წლის მონაცემებით, დღემდე სულ 334 000 ბარელ ნავთობს მოიპოვებდა, რაც მსოფლიო ბაზრის 0,5%-ც კი არ იყო. სამოქალაქო ომის გამო, ეს მონაცემი 71 000-მდე შემცირდა, თუმცა, სირიაზე ან მის სიახლოვეს გადის უმსხვილესი ნავთობმომპოვებელი ქვეყნების სატრანზიტო გზები. სირიაში სამხედრო დაპირისპირება ომში ისრაელის, ეგვიპტისა და ირანის ჩაბმის საფრთხესაც ზრდის.

„იმ შემთხვევაში, თუკი სირიის კონფლიქტი ირანი ჩაერთვება, რომელსაც აქვს შესაძლებლობა, გადაკეტოს ორმუდის არხი, საფრთხეში აღმოჩნდება ნავთობის ექსპორტის 1/3, რომელიც ხორციელდება ამ არხის მეშვეობით. ხოლო თუ კონფლიქტი სირიის ფარგლებს გასცდება, საფრთხის ქვეშ აღმოჩნდება სუეცის არხი და, შესაბამისად, ნავთობის წარმოება ერაყში“, — წერდა The Wall Street Journal.

Societe Generale-ს ლონდონის ოფისის ანალიტიკოსი ელვინ ტანი აცხადებს, რომ ისეთ ნავთობმომპოვებელ ქვეყნებში, როგორცაა რუსეთი და მექსიკა, ვალუტის კურსი ინტენსიურად ეცემა, რაც მეტყველებს ყოვლისმომცველ ტალღაზე. ასევე სერიოზულ გავლენას მოახდენს სირიის კონფლიქტი ევროკავშირზეც, რომელიც მეტწილად, დამოკიდებულია რუსეთის ეკონომიკის ზრდის ტემპებზე. „კონფლიქტი ძლიერ დაარტყამს მსოფლიოს საფონდო ბაზარზე და არ არის გამორიცხული, რუსეთის ბაზარმა იზარალოს ყველაზე მეტად“, — აცხადებენ AForex-ის ანალიტიკოსები. ეკონომიკური კრიზისი კრიტიკულ ვითარებაში ჩააგდებს მსოფლიოს ყველაზე სწრაფად მზარდ ჩინურ ეკონომიკასაც, რომელიც მსოფლიო კრიზისიდან პირველი გამოვიდა.

JP Morgan-ის ინფორმაციით, უკვე სამ თვეზე მეტია, შეინიშნება კაპიტალის გადინება ფონდებიდან, რომლებიც განვითარებად ქვეყნებში ინვესტიციებს ახორციელებენ. ყველაზე ხისტი რეაქცია ინვესტორებს აქვთ ისეთი სახელმწიფოების მიმართ, რომელთაც გააჩნიათ მაღალი სავაჭრო დისბალანსი და დიდი რაოდენობით უცხოური საგარეო ვალი. ასეთებია: ინდოეთი, ფილიპინები და თურქეთი. ეს ინვესს საფონდო ინდექსებისა და ნაციონალური ვალუტის კურსის დაცემას.

ბოლო პერიოდში, ამ ქვეყნებში საფონდო ინდექსები 10-15%-ით დაეცა, ხოლო ეროვნული ვალუტის კურსი, აშშ დოლართან მიმართებაში, რეკორდულ მინიმუმზე დაეცა. gazeta.ru წერდა: „სირიაში მიმდინარე მოვლენების გამო, ნავთობმომპოვებელი ქვეყნები დაზარალებიან“. მსხვილ ინვესტორებს კაპიტალი განვითარებადი ბაზრებიდან გააქვთ და დებენ განვითარებული ქვეყნების ფასიან ქაღალდებსა და ოქროში, რომლის ფასი უკვე ორი თვეა იზრდება. ეს მსოფლიოს საფონდო ბაზრის დაცემას მოასწავებს, რამაც შესაძლოა, რუსეთისთვის ნავთობზე ფასების ზრდის სარგებელი გადმოიხდეს.

„იმ შემთხვევაში, თუკი ასადის ხელისუფლება დაემხო, რუსეთს უარესი შედეგები ელის. მსოფლიო ინდექსები აიწევს, ხოლო ნავთობის ფასი დაეცემა. ყველაზე მეტი დარტყმის ქვეშ მოექცევიან კომპანიები: Роснефть, ЮКОИЛ, და Газпром. ყატარს აქვს ყველა შანსი, დიდი ხნით შეავიწროოს ევროპაში Газпром-ის პოზიციები“, — აცხადებენ ანალიტიკოსები.

დღეს ვარაუდის დონეზე შეიძლება იმის თქმა, რომ ამერიკაში ომის მომხრეები ორი კურდღლის დაჭერა სურდათ: ნავთობმომპოვებელ რეგიონზე გავლენის დამყარება და რუსეთისა და ჩინეთის გზიდან ჩამოცილება, თუმცა რისკი იმდენად დიდი იყო, რომ ომის მოწინააღმდეგენი ამერიკულ პოლიტიკურ და ეკონომიკურ წრეებშიც უმრავლესობაში აღმოჩნდნენ.

თანაც, თუკი გლობალური ეკონომიკური კრიზისის საფრთხე ჰიპოთეზის დონეზე ითქვა, საცხებით რეალურად გაჟღერდა ანალიტიკოსების მიერ დათვლილი ხარჯები: ომის პირველი ფაზა თვეში 300 მილიონიდან 1 მილიარდ დოლარამდე დაჯდება, ხოლო მეორე ფაზა 5 მილიარდს მოითხოვს. აუცილებელი იქნება სირიაში 75 ათასი საზღვაო ქვეითის გადასროლა, რომლებმაც ქიმიური იარაღის საწყობები უნდა აღმოაჩინონ.

ოპოზიციონერი კონგრესმენები აცხადებდნენ, რომ ქვეყნის ისედაც მყიფე ეკონომიკას ასეთი ტვირთის ზიდვა აღარ შეუძლია.

საყოველთაო დახვეწა და ომი, რომელიც არაქვს სურდა

ჯერ კიდევ ზაფხულში, მთავარი ამერიკელი იდეოლოგი ზიგმუნდ ბუჰინსკი ერთ-ერთ ინტერვიუში ეჭვქვეშ აყენებდა სირიელი მეამბოხეების მხარდაჭერის შესახებ 2012 წელს ამერიკის ხელისუფლების მიერ მიღებული გადაწყვეტილების სისწორეს. ბუჰინსკი ამბობდა, რომ ამერიკის ხელისუფლებას ნათლად არ ჰქონდა ჩამოყალიბებული მიზანი, თუ რისი მიზნით სურდა ასადის წინააღმდეგ ბრძოლისას. ვაშინგტონმა

აშშ-ს ელჩმა რიჩარდ ნორლანდმა განაცხადა მაისის დასაწყისში, როდესაც პრემიერ-მინისტრი ივანიშვილთან ერთად ლაბორატორიის სტუმრობდა: „ეს ქართული ობიექტია და მისი კონტროლი ახლა საქართველოს ხელისუფლებაზე გადადის, რომელიც განახორციელებს მის მართვას ამერიკის შეერთებული შტატების ექსპერტებთან თანამშრომლობისა და პარტნიორობის გზით“.

არც ის იცოდა, ასადის რეჟიმის დასამხობად, რამდენად შორის სურდა წასვლა. ნათელი იყო მხოლოდ ერთი: ობამას სირიელი დიქტატორის დამხობა ამერიკელი ჯარისკაცების მონაწილეობისა და დიდი დანახარჯების გარეშე ჰქონდა ჩაფიქრებული. ანალოგიურად, დასავლეთეუროპელი ლიდერებიც რეგიონში ჯარების გაგზავნისა და ეკონომიკური კრიზისის ფონზე, სამხედრო ხარჯების გაზრდის ენთუზიაზმით არ ინფიქსდნენ. ამიტომ მოულოდნელი აღმოჩნდა საფრანგეთის პრეზიდენტის ინიციატივა სირიაში სამხედრო კამპანიის დაწყების თაობაზე, რასაც თავიდან, ბრიტანეთის პრემიერმაც დაუჭირა მხარი. მოვლენებიდან შორს დარჩენა არ ისურვა ობამამ და გაუგებარი განცხადებები გააკეთა სირიაში შეზღუდული მასშტაბების სამხედრო ოპერაციის დაწყების შესახებ. ისე გამოჩნდა, რომ ობამა ოლანდის ავანტიურაში გაება; თავად ოლანდმა კი ვერც საკუთარი ხალხისა და ვერც ევროპელი კოლეგების განწყობა ვერ გამოიცნო.

ანგულა მერკელმა ომის იდეა თავიდანვე დაიწუნა, კემერონმა განაცხადა — ამ საკითხს პარლამენტის გარეშე ვერ გადაწყვეტო. ოლანდის საფრანგეთის კონსტიტუცია უფლებას აძლევს, რომ საზღვრებსგარეთ სამხედრო ოპერაციის დაწყების ბედი პარლამენტის გარეშეც გადაწყვიტოს, მაგრამ მაინც დიღემის წინაშე აღმოჩნდა: ფრანგების ორი მესამედი ომის წინააღმდეგია. მას ისიც გაახსენეს, რომ 2003 წელს ოპოზიციამი ყოფნისას, ხელისუფლებისგან ერყიას ომში მონაწილეობის საკითხის პარლამენტში გატანას ითხოვდა.

მას მოკავშირედ და იმედოდ ობამადა დარჩა, რომელიც ომის დიდ სურვილს არც ამჟღავნებდა და თანაც, კონგრესში სასტიკი წინააღმდეგობას წააწყდა. მას სულზე მიუსწრო მოსკოვის ინიციატივამ სირიის ქიმიური იარაღისგან განიარაღების თაობაზე. „ორშაბათს (9 სექტემბერს) პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ კონგრესში დამარცხების პერსპექტივით გაიღვიძა, რაც, როგორც ორივე პარტიაში მრავალნი ვარაუდობენ, მის პრეზიდენტობას წერტილს დაუსვამს, თუმცა დღის ბოლოს, რუსი კოლეგის, ვლადიმერ პუტინის წინაშე უცნაური დამოკიდებულების ქვეშ აღმოჩნდა“, — წერს The New York Times.

უპოზიციო ჩანაწერი

დღეს სენატორი მაკკეინი და რუსეთის მიმართ მტკიცე პოზიციის მქონე დემოკრატებიც ამბობენ, რომ ობამას უკან დახევა „არამზადა“ ასადთან თანამშრომლობას ნიშნავს. ებრაელი პოლიტოლოგი ილაი ზელცმანის აზრით, პუტინმა თავისი მოღვაწეობის განმავლობაში 3 ძირითადი ჩანაწერი განხორციელება შეძლო: რუსეთის სამხედრო მანქანის ყოველმხრივ გაძლიერება, მთელი რიგი რეფორმებისა და ლონდონის გატარება აშშ-ს სხვადასხვა გეგმების ჩასაშლელად და ამასთანავე, შემოიკრიბა ანტიამერიკული ძალები. ამ საკითხში მოსკოვისა და პუტინის აზრები ერთმანეთს ემთხვევა.

დღეს დასავლეთში რიგი ანალიტიკოსები გაჰკვივან, რომ მერყევი ობამასა და მისი ევროპელი კოლეგებისგან განსხვავებით, პუტინმა ყოველთვის იცის, რა უნდა და მიზანს როგორ მიაღწიოს.

ამერიკა-რუსეთის უთანხმოების სააქვო მხარეები და საპარტიო ვალ

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი სერგეი ლავროვი დღემდე იმეორებდა ბაშარ ასადის ვერსიას, რომ ქიმიური შეტყვის კადრები ფალსიფიკაცია იყო. გაერო-ს დასკვნის შემდეგ ალბათ, იგი თითო ისევ ოპოზიციისკენ გაიშვერს, თუმცა ამერიკაშიც ეჭვობენ, რომ ქიმიურ იარაღს, ასადის გარდა, ოპოზიციაც ფლობს. ორი ზესახელმწიფოს უთანხმოებამ ომი დროებით მაინც გადააყვანა, მაგრამ უკვე დღის წესრიგში ახალი პრობლემა: ამერიკაში ეჭვობენ, რომ სირიის ქიმიური იარაღისგან განწმენდა ვერ მოხერხდება.

The National Interest-ის ვარაუდით, ასადმა ქიმიური იარაღის აკრძალვის ხელშეკრულებაზე მიერთება, მხოლოდ და მხოლოდ, ავიადარტყმებისა და ინტერვენციის შესაჩერებლად გადაწყვიტა, თორემ ქიმიური იარაღის დათმობას არ აპირებს. დოკუმენტის რატიფიცირებას ერთი თვე დასჭირდება. სირიაში ქიმიური საწყობების დასათვალისწინებლად კი ექსპერტები ნოემბერში უნდა ჩავიდნენ. ასადს იარაღის გადასამალად დიდი დრო აქვს.

ამასთან, ასადი გააგრძელებს საკუთარი ხალხის ხოცვას, მაგრამ „ჩვეულებრივი“ იარაღით. მან იცის, ამერიკასა და ევროპას ომის თაობაზე გადაწყვეტილების ხელახლა მიღება წინააღმდეგ მეტად გაუჭირდება.

ამასთანავე, არსებობს საფრთხე, რომ ასადმა თავად შეძლოს რეალობის ფალსიფიცირება და ქიმიური იარაღის მეამბოხეთა მიერ გამოყენების ფაქტების მოძიება.

გაერო-ს დასკვნის შემდეგ კომპიური ჩანს ამერიკის თავდაცვის მდივნის ჩანიხვლის ფაქტი. მან, ამას წინათ, კონგრესში დამასკოს ქიმიური იარაღით მომარაგებაში რუსეთი დაადანაშაულა, რაც ვაშინგტონმა სასწრაფოდ და კატეგორიულად უარყო. არადა, ფაქტია, რომ 80-იან წლებში სირიამ, ისრაელთან მორიგი სამხედრო მარცხის შემდეგ, ქიმიური იარაღი სწორედ სსრკ-დან მიიღო.

რუსულ პოზიციას, რომ სირიაში ქიმიურ იარაღს ოპოზიციამ იყენებს, საეჭვოდ დაემთხვა ამერიკული ორგანიზაცია Veterans Today-ს მტკიცება: ქიმიური იარაღი სამოქალაქო კვარტლებს მეამბოხეებმა დაუშინეს და იგი ამერიკელების ხელშეწყობით თურქეთის არმიის ქვედანაყოფებმა საქართველოდან, ცენტრალური რეფერალური ლაბორატორიიდან ჩაიტანესო. ეგრეთ ნოდებული ალექსეევკის ლაბორატორია ამერიკული დაფინანსებით 2011 წელს შეიქმნა და მას შემდეგ მოსკოვის სამიზნეა. ზაფხულში „როსპოტრეზნადზორის“ ხელმძღვანელი გენადი ონიშჩენკო ამტკიცებდა, რომ „ლაბორატორიას „ძლიერი შეტყვითი პოტენციალი“ აქვს და ეს ბიოლოგიური იარაღის შესახებ კონვენციის პირდაპირი დარღვევაა“.

Veterans Today-ს მიერ გამოქვეყნებულ სტატიას საქართველოში ამერიკის საელჩომ არასანდო უწოდა და ელჩმა განაცხადა, რომ ლაბორატორიის გახსნა ამერიკის მიერ საქართველოში განხორციელებული ყველაზე დიდი და სასიკეთო პროექტია.

პრინციპში, მან ისიც დაამატა, რომ ლაბორატორია ქართველების ხელშია და არა ამერიკელების, ამიტომ თუკი მოსკოვის ნებით ან სხვა მიზეზებით სირიაში არსებული ქიმიური იარაღი რამენაირად კვლავ მიეზმება საქართველოს, მოსკოვისა და მსოფლიოსთვის პასუხის გაცემა თბილისის ერთი-ერთზე მოუწევს. ხოლო თუ ამერიკას აქვს უფლება, ქიმიური იარაღისგან სირია ძალიან და გაერო-ს ნებართვის გარეშე განწმინდოს, უკვე გასაგებია, რუსეთი რა უფლებებსაც მოითხოვს და რატომ უკავშირდება ლაბორატორია და სირიელი ამბოხებულები ერთმანეთს.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

	1		2		9				
9					6				
5		4					1	6	
7				4				2	
		2	9		7	6			
	5			3					7
	8	9				4		5	
					9				3
			3		1		9		

		1	9						
				6					
	3	2			8		9	6	
4		3	5	7				8	
		5					9		
7			8	2	5			3	
8	9		3			1	5		
					9				
						5	7		

						4	8		
	2		8	7					
9	8		5				2		
		3		2			7		
8			7	6				5	
7		9				1			
9				5		1	6		
			6	1		3			
3	6								

3	6		5	9				8	7
				3					4
	9				7				
1					8			2	
		8		5		7			
	7		4						5
			9					4	
9				2					
7	2		4	1			6	9	

ამერიკელები ანტიდეპრესანტებს მიეძღვნენ

მედიკოსები სულ უფრო მეტ ამერიკელს უნიშნავენ ანტიდეპრესანტებს, მაგრამ თვითმკვლელობის რიცხვი მაინც არ იკლებს. დეპრესიის სანინაალმდეგო პრეპარატები სჭირდება თითქმის ყველა სოციალური და ასაკობრივი ჯგუფის წარმომადგენელს, რისკჯგუფში კი უფრო ხშირად ხვდებიან არასრულწლოვანი პაციენტებიც. კლინიკური გამოკვლევების შედეგებმა აჩვენა, რომ ბავშვებსა და მოზარდებში ანტიდეპრესანტების მიღების შემდეგ, თვითმკვლელობაზე ფიქრის რისკი იზრდება.

ყველაზე ბედნიერი ქვეყნები დაასახელეს

გაერო-მ ბედნიერი ქვეყნების ყოველწლიური რეიტინგი გამოაქვეყნა. ამჯერად, ლიდერის პოზიციები დანიამ, ნორვეგიამ, შვეიცარიამ, ნიდერლანდებმა და შვედეთმა დაიკავეს. სიაში 150 ქვეყანაა, რეიტინგის შედგენაში კი ეკონომიკის, ფსიქოლოგიის, სტატისტიკისა და სხვა მეცნიერული დარგების სპეციალისტები მონაწილეობდნენ. ექსპერტებმა შეფასების კრიტერიუმად ექვსი ძირითადი ფაქტორი აირჩიეს: შემოსავალი ერთ სულ მოსახლეზე, სიცოცხლის ხანგრძლივობა, ახლობლების მხარდაჭერის იმედი, თავისუფლება გადანაცვლების მიღებისას, კორუფციის დონე და დიდსულოვნება. წელს ფინეთმა საპატიო მესამე ადგილი შვეიცარიას დაუთმო და თავად მეშვიდე პოზიციაზე გადაინაცვლა. ბედნიერი ქვეყნების ათეულში მოხვდა ასევე კანადა, ავსტრია, ისლანდია და ავსტრალია. ისრაელი მე-11 ადგილზე გავიდა, ბედნიერი ქვეყნების მეორე ათეულში კი ამერიკის შეერთებული შტატები და ახალი ზელანდია შევიდა, მე-20 პოზიციაზე ვენესუელაა. ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკებიდან ყველაზე ბედნიერად მოლდოვა მიიჩნეეს, ის 53-ე ადგილზეა, საქართველო კი, შარშანდელთან შედარებით, 12 პოზიციით დანინაურდა და რეიტინგში 134-ე ადგილი დაიკავა.

ინტერნეტში დეზინფორმაციის გავრცელებისთვის დააპატიმრებენ

ჩინეთში ძალაში შევიდა ახალი კანონი, რომელიც სისხლის სამართლის სასჯელს, თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს მათ მიმართ, ვინც ინტერნეტში ჭორებსა და ცრუ ინფორმაციას ავრცელებს. ახალი კანონი ტყუილის ავტორს პასუხს აგებინებს იმ შემთხვევაში, თუ მის მიერ გავრცელებული ინფორმაცია ქსელში პოპულარობას მოიპოვებს. ასე მაგალითად, დეზინფორმატორს, თუკი 500-მდე გამომხაურებას მიიღებს, სამ წლამდე თავისუფლების აღკვეთა ემუქრება. ხელისუფლების წარმომადგენლებმა ახალი კანონის შემოღება ინტერნეტში „უპასუხისმგებლო ჭორებზე“ საზოგადოების რეაქციით ახსნეს. აღსანიშნავია, რომ სოციალურ ქსელში ჭორების წინააღმდეგ ბრძოლა რამდენიმე თვის წინ დაიწყო, ახალი პრეზიდენტის მოსვლიდან მოკლე ხანში. ბოლო კვირებში ცრუ ინფორმაციის გავრცელებისთვის ასობით ადამიანი დააკითხეს და დააპატიმრეს კიდევ.

წინა ნომერში გასული სკანოკრდისა და სუდოკუს პასუხები

ადვილი

7	3	2	4	1	9	8	5	6	
4	8	6	7	5	2	3	1	9	
5	1	9	8	3	6	4	2	7	
2	5	7	6	9	4	1	8	3	
1	9	8	5	2	3	7	6	4	
6	4	3	1	8	7	5	9	2	
3	7	1	2	6	8	9	4	5	
9	2	5	3	4	1	6	7	8	
8	6	4	9	7	5	2	3	1	

სტანდარტი

6	2	4	8	3	1	5	7	9	
8	9	7	6	5	4	3	2	1	
3	5	1	9	2	7	8	4	6	
9	1	2	3	8	6	7	5	4	
7	8	5	4	1	2	9	6	3	
4	3	6	7	9	5	2	1	8	
2	4	9	1	7	8	6	3	5	
1	7	3	5	6	9	4	8	2	
5	6	8	2	4	3	1	9	7	

ადვილი

3	1	9	7	2	8	6	5	4	
8	7	6	1	4	5	3	2	9	
5	4	2	3	6	9	1	8	7	
4	6	1	5	9	7	2	3	8	
2	3	8	6	1	4	9	7	5	
9	5	7	8	3	2	4	6	1	
1	2	5	4	8	6	7	9	3	
7	9	4	2	5	3	8	1	6	
6	8	3	9	7	1	5	4	2	

სტანდარტი

4	1	8	3	9	2	6	7	5	
5	7	3	6	1	8	4	9	2	
6	2	9	5	7	4	8	1	3	
2	9	6	7	8	5	3	4	1	
3	8	5	4	2	1	9	6	7	
7	4	1	9	6	3	2	5	8	
1	6	2	8	5	9	7	3	4	
9	5	4	2	3	7	1	8	6	
8	3	7	1	4	6	5	2	9	

რთული

3	6	5	2	9	1	8	4	7	
8	9	7	4	6	5	3	2	1	
4	2	1	3	8	7	9	6	5	
7	5	3	8	4	2	6	1	9	
2	1	9	7	3	6	4	5	8	
6	4	8	5	1	9	2	7	3	
5	3	2	6	7	8	1	9	4	
1	8	6	9	5	4	7	3	2	
9	7	4	1	2	3	5	8	6	

ექსპერტი

3	2	7	5	9	8	6	1	4	
1	4	9	7	2	6	8	3	5	
5	8	6	1	4	3	2	9	7	
9	7	1	3	8	5	4	6	2	
8	6	2	4	1	9	5	7	3	
4	5	3	6	7	2	1	8	9	
2	1	8	9	3	4	7	5	6	
7	3	5	2	6	1	9	4	8	
6	9	4	8	5	7	3	2	1	

რთული

2	5	1	4	3	9	8	7	6	
8	4	6	5	7	2	3	9	1	
7	3	9	8	1	6	5	4	2	
6	2	8	3	9	1	7	5	4	
5	1	4	7	2	8	9	6	3	
3	9	7	6	4	5	2	1	8	
4	8	5	2	6	7	1	3	9	
1	7	3	9	8	4	6	2	5	
9	6	2	1	5	3	4	8	7	

ექსპერტი

2	1	9	8	5	7	6	3	4	
4	8	3	6	9	2	7	1	5	
7	6	5	4	3	1	2	9	8	
8	9	7	5	6	4	3	2	1	
3	5	6	2	1	9	4	8	7	
1	4	2	7	8	3	5	6	9	
9	2	4	3	7	8	1	5	6	
6	3	1	9	4	5	8	7	2	
5	7	8	1	2	6	9	4	3	

- მე-13 გვერდი: 1. ხონთქარი; 2. კლარნეტი; 3. ხანძარი; 4. ნიშბი; 5. ქეთელაური; 6. ალკოჰოლი; 7. ნეპოტიზმი; 8. ტილი; 9. იეროგლიფი; 10. ლოუ; 11. თუმანი; 12. კოპალა; 13. იზაურა; 14. ეტლი; 15. ტუზი; 16. ორე; 17. კოალა; 18. „ლაილაი“; 19. ჰიტტი; 20. ლემუელი; 21. რიუკიუ; 22. პუნქტუაცია; 23. კანა; 24. „ლიზა“; 25. ბზე; 26. ტრიო; 27. მოკასინი; 28. აბაკი; 29. ერი; 30. გოპაკი; 31. ალუ; 32. ტინა ტერნერი; 33. ამინ; 34. ნუნცია; 35. ბრი; 36. იროკეზები; 37. თმა; 38. იოტა; 39. ნანტი; 40. ნაირობი; 41. როი; 42. არტისტისტი; 43. დასტა; 44. ათენა; 45. ირბისი; 46. კარლეს; 47. „ოკა“; 48. კამპანელა; 49. „ტურანდოტი“; 50. „ქვინი“; 51. ცაგერი; 52. იაჰვე; 53. ენა; 54. მგოსანი; 55. კისკისი; 56. ტასო; 57. ბრასი; 58. კეცი; 59. ჰესე; 60. მომზენი; 61. ნისტატინი; 62. მე; 63. ტიფონი; 64. იაგო; 65. აბო; 66. გენია; 67. რატი; 68. ოფი; 69. იკრა; 70. ერნესტო; 71. ოზი; 72. ბრიყვი; 73. „აეკი“; 74. ანი; 75. ნესი; 76. ბრემ; 77. მნათე; 78. იო; 79. ლი; 80. უნა; 81. „ტიდა“; 82. ათი; 83. ლაყე; 84. ანუი; 85. ლენა.

ჰოროსკოპი 18 სექტემბერი

- ვერი** — ვერძებს აღმზარდის უღის, რაც ზიარდ ცხოვრების უკავშირდება. შევიდით, სწორედ ასეა შევადლოთ მოვლენები, თანაც თქვენს სასარგებლოდ. ურთიერთობები, ბოლოს და ბოლოს, შევადლოთ წერტილიდან დაიძვრება. არ არის გამორიცხული ზერსხეულად ასევე ნაცნობობაც.
- კურო** — კარგი ამბავი სასამართლო გაცავით, რომელსაც დღის დასასრულს შეიქცევათ. ეს ინფორმაცია მატერიალურ სარგებელს გზარდობს. მოვარა, ეველადური ცვა გონებით განახლებით და გადწვევით მოვლენებს შესაძლებლად მიიღეთ.
- ტყუარბი** — შესაძლოა, უკმაყოფილო დაწმუთ გოლეების ან ნაცნობების საქციელით, მაგრამ ეს შილოდ დღევანდელი მოვლენების გამოაჩინებოთ. შევადლოთ, გონივრულად მოუდეთ საკითხს და არ გაფრთხილდეთ ურთიერთობა გარშემოყოფით.
- კირჩხიბი** — საჭმელს, შესაძლოა, მოვლენების მორევი ჩაერთოთ. მოვიწვეთ, დიდი დრო დაუთმოთ სასმელს, მაგრამ აუცილებლად უნდა შეივინოთ, რაც კარგ განწყობას შევანახრწყებთ.
- ლობი** — შილოდ იღბლს ნუ მიენდობით, წინააღმდეგ შემთხვევაში, დიდი რისკის ქვეშ აღმოჩნდებით. შილოდ საკუთარი თავის იმედი გიზინდოთ და ენდოთ ინტუიციას. რაც მეტ ძალისხმევას გამოაჩინებთ, ნებისმიერ საქმეში, წარმატების მით შეგი მსხი გეწევათ.
- ქალწული** — კარგი დღეა ზარცხიარული ურთიერთობების განვითარებისთვის, ბიზნისის განვითარების და საჭირო აღმანების განვითარებისთვის. წარმატებული ის საქმეები აღმოჩნდება, რაც ფინანსებს და ოჯახს უკავშირდება, თუქც ბუერი რამ სწორი აქცენტების გაცეობასე ეწეება დამოკიდებულად.
- სახსრი** — ორცხორული ოსტატობის გაქცეობებს უნდა ელოდეთ. შევიდით, წარმატებით წარდგეთ აუდიტორიის წინაშე, აღმანები ეოველ სიტუაციას ურადლებით მოაჩინებენ და თქვენს დასვენებს დაუთმობენ. კარგი ეწეება, თუ ამ შესაძლებლობას ჩინოვანებთან გამოაჩინებთ.
- ღრიანკალი** — ზიარდ საჭმელს ზროფისიული ინტერესები განვითარების. ასევე სწორედ ასე უნდა მოაქცეთ. ზიარდული სხვა დროისთვის განდეთ, ასევე სცადეთ, დასახული საქმიანი გეგმების რეალზაცია.
- მშვილდოსანი** — კარგი ეწეება, თუ ნათესავებს თუ შეგობრებს მოინახულებთ. ვითარება თქვენგან ასევე აღმანები აღმანის ცხოვრებაში უშუალო ჩარევას მოითხოვს. შევადლოთ, სხვებს გავუთოთ, ასე თანაც უკეთ შევინებთ.
- თხის რქა** — ასევე ინფორმაცია, რომელსაც უნდა დისკონ მიიღებთ, დაგეგმვით, დაგეგმვით, შიშელოვანად გაიუფოებთ ცხოვრების სარისხს. ამ ცნობას ურადლებით და ზსუსისხეულობით მოიქცეთ, შიშელოვანი დეტალები არ გამოგვაროთ.
- მერწყული** — შესაძლოა, თქვენი „გეოლოდისმორევილები“ გაქცეობდნენ და შევიდით, ეველადური შილი შევიდით, თუქც მათი მდებლობის მოუხდავად, მაინც მოახერხებთ დაწვეული საქმის ბოლომდე მივანს. მოსალოდნელია ფინანსური მდგომარეობის გაუმჯობესება.
- თევზი** — საკლებით შესაძლებელია, თანახმისმდებლობის სიყვარულის აღმარება მოაჩინოთ. თუგვით გეოლოდ-ანური და შექმნილი ვითარება ობიექტურად შევინებთ.

ვიტრინებს ქარბნონიანი მანეკენებით დაამშვენებენ

ნისლიან ალბონზე მალაზიების მეპატრონეები იძულებულნი არიან, ვიტრინებისთვის ქარბნონიანი მანეკენები შეიძინონ. შესაბამის კანონპროექტზე ბრიტანელი კანონმდებლები და ფსიქოლოგები მუშაობენ. ოფიციალური სტატისტიკით, მსოფლიოში უამრავი ადამიანი, განსაკუთრებით კი, 30 წელს ზემოთ ასაკის ქალები ქარბნონას უშედეგოდ ებრძვიან, იმატა თვითნებური დიეტის შედეგად დაავადებულ მანდილოსანთა რაოდენობამ, ფსიქოლოგებს კი განსაკუთრებით ადლებებთ თინეიჯერი გოგონების ბედი — ვიტრინებში ტანწერნეტა მანეკენებზე მორგებულ ტანსამოსში რომ ჩაეტონ, ბევრი თანახმაა, ანორექსიით დაავადდეს. ბრიტანეთში ტანსაცმლის თითქმის ყველა აღნაგობის ქალისთვის ერთი და იგივე კოლექცია. როგორც წესი, ბრენდების სამოსი მხოლოდ მოდლებს ან ძალიან გამხდარ გოგონებს თუ ერგებათ. აღსანიშნავია, რომ ეს პროექტი ნისლიან ალბონზე ჯანსაღი კვების აქციის ფარგლებში ხორციელდება.

ჰოროსკოპი 19 სექტემბერი

- ვერი** — სადამო ოჯახურ კავშირს უფრო ჰარმონიულს განდის. განდარბებულმა ამარტავნობამ და იმუღ-სურობამ, შევიდით, ნაქცრევი ნაბიჯები განდგდებენით, თუქც დღე მაინც შესანიშნავი ეწეება და ეველ საქმეში წარმატება გელოთ.
- კურო** — საჭმელს შესხედრებს ნუ დაგეგმეთ და მივლინებაც განდეთ. თუ არ აქცრებით, საჭმის ბოლომდე მივანის საშუალება მოგეგმობთ. დღის ფორტუნა არქიტექტორების და კონსტრუქტორების მხარესა.
- ტყუარბი** — არ არის გამორიცხული, მოვლოდნელი წინადადება მიიღოთ ან მველ ბიზნესპარტნიორს შევადლოთ. ამ აღმანების მხარდაჭერასაც იგონებთ, ვინც აქამდე თქვენი მოკავშირე არ ეოფილდა.
- კირჩხიბი** — არავითარ შემთხვევაში არ დაგვრეთ სიმვიდე. შევიდით, თანა არადიოთ კამოსის სვერულ აღმანთან, როგორი რთულიც უნდა მოგეგმეთ ეს. საჭმელს მოლაზარაკებსაც ნუ დააშნავთ, რადგან ის უშუალოდ დასრულდება.
- ლობი** — არახელსაყრელი დღეა ხელისუფლების წარმომადგენლებთან შესხვედრად. ეოველთვის განსოვდეთ, რომ განწვევითლების მიღებამდე აუცილებელია სიტუაციის ურადლებით განახლებაც. დაგეგმეთ დასვენება, საყვარელ აღმანთან ერთად დროის გაცრება კი სიმვიდეს მოგეგმობთ.
- ქალწული** — შესაძლოა, საკუთარი ილუზიების და ოცნებების ტვევანაში აღმოჩნდეთ, თუქც ეს ხელს არ შევიდით, თქვენი აზრებით თანამდებრული აუთს. ვარსკვლავები გავრთობლებენ, რომ გარშემოყოფითან ურთიერთობაში ბუერი ზრობელებს წაწელებით, ხილო თუ კომპრომისზე არ წახვდით, სიტუაცია უკადრეობასმდე შევიდით გამწვავდეს.
- სახსრი** — სასწორებს უფროსობასთან კამათი ელოთ. მოერიდეთ შემკვიდრეობის საკითხების განხილვას, წინააღ-მდე შემთხვევაში, გადაჩინების და წუხის გარდა, არავფერს მიიღებთ. დღეს არც სასოვარული ურთიერთობებში გელოთ წარმატებას.
- ღრიანკალი** — უკვე მომკვებული ზრობელების განდარბების რამე საინტერესო ხერხი მოიფიქრეთ. არ დარს მოდუნება, რადგან გონებასხელობა მთელი დღის განმავლობაში გასაჭირდება. ქრონიკული დაავადებების მქონეებს, შესაძლოა, მდგომარეობა გაუმჯობესდეს. შილოდ სიცოცხლის წუწრული და ძღვების კონცენტრაცია შევადლოთ ვითარებას უკეთუთხილენ.
- მშვილდოსანი** — სასწორში შეგი სიფრთხილე და ურადდება გმრთებთ. განსოვდეთ — ოცნებები რეალობას უნდა შეესაბამებოდეს. საზიარისზიარო სქესთან ურთიერთობაში წარმატება გელოთ. მოსალოდნელია მველი სასი-ყვარული ურთიერთობების განხილვას.
- თხის რქა** — ამ ნაშნის წარმომადგენლებს დღე სულიერ წონასწორობას და ჯანმრთელობის გაუმჯობესებას ჰმრდება. საჭმელსაც დიდ ძალისხმევას არ მოითხოვს, ზრობელების უმრავლესობამ მარტოვად მოგვარდება. სა-სიცოცხლო ზოტენციალი მაღალ დონეზე, საყვარელ აღმანთან ურთიერთობები კი ჰარმონიულია.
- მერწყული** — უსამოვლო დღეა, რომელიც თქვენგან სიმტკიცეს და გამძლეობას მოითხოვს. დაწვეულ საქმეს დიდი ძალისხმევა, განწვევითების სწრაფად მიღება სწორდება. ეოგორი განდებრთელობის მოუხდავად, მაინც შევადლოთ ეველ წინააღმდეგობის განდახვას, რამც საჭმისადმი არასტანდარტული მიდგომა დაგეგმვრებათ.
- თევზი** — კარგი დღეა ცვლილებებისთვის ზიარდ და სასოვარდობა ცხოვრებაში. ბუერი ისეთი აღმანისგან იგონებთ მხარდაჭერას, ვინც ადრე თქვენგან შორს იდგა. არ არის გამორიცხული, საშუალო დღეს შევადლოთ რამე შეგი ურადდება და ძალისხმევა მოითხოვთ, თუქც შეველი ამაღ დარს.

ჩინელი ქალები „მეორე სახეს“ ირგებენ

ასაკობრივი ნაოჭების მოსაშორებლად, პლასტიკური ქირურგების მომსახურება რომ არ დაგჭირდეთ, ჩინელმა დიზაინერმა ჟულიანგ ლიმ შექმნა — Uniface-ის ნილაბი, გრძელი ნაწმამებით, დახვენილი ცხვირითა და ნიკაპით — რომელიც სახეს ერგება. ჩინელი ქალები მას მაშინ ირგებენ, როცა დილით სამსახურში ავციანდებთ და მაკიაჟის გაკეთებას ვეღარ ასწრებენ. ნილაბი სახეზე იჭიმება და შეუმჩნეველია, თუმცა მისი მოხსნა მხოლოდ პროფესიონალურ კლინიკებშია შესაძლებელი Uniface-ის ექსპერტების მიერ. თუ ნილაბი დისკომფორტს კლიენტს პირველივე თვეს შეუქმნის, მისი მოხსნა უფასოა. ამ ვადის გავლის შემდეგ კი, „მეორე სახის“ მოშორება უკვე 59 დოლარი ღირს. ნილაბიანი სახის დაბანა სპეციალური საშუალებებითაა შესაძლებელი და 399 დოლარი ღირს.

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

4 2 1 6 5 3 4 8 6 5 2 6 9 8 7 4 1 9 3 4 9 8 6

8 6 2 8 3 8 9 4 3 2 8 8 3 4 3 4 1 1 7 2 2 7 8 8 1 1 4 9 6 5 8 1

2 3 8 7 6 5 6 7 2 2 8 5 5 4 9 7 7 8 2 5 3 1 7 4 3 9 1 4

6 7 4 5 3 2 9 6 4 1 8 4 7 9 3 4 1 6 2 4 8 3 4 7 5 6 5 2 8 7

ყველაზე უცნაური ფორბიენი

ცოტა ხნის წინ ბრიტანულმა „ტელეგრაფმა“ ყველაზე უცნაური ფორბიენის ჩამონათვალი გამოაქვეყნა. ერთ-ერთი მათგანი ქსანტოფობია — შიში ყვითელი ფერის მიმართ. ადამიანებს, ვისაც ასეთი ფობია სჭირს, ეშინიათ ყვითელი ფერის ნებისმიერი ობიექტის, მათ შორის, მზის, ნარცისებისა და ყვითელი საღებავისაც. ქსანტოფობიის აგრესიული ფორმის განვითარების შემთხვევაში, ადამიანს შეიძლება სიტყვა ყვითელის ხსენებაზეც კი შეეშინდეს. ტუროფობია — ყველის მიმართ შიშია. ადამიანებისთვის, ვისაც ასეთი შიში აწუხებს, ყველი, როგორც წესი, რაიმე ტრავმატულ მომენტთან ასოცირდება. არ აქვს მნიშვნელობა, რა ყველია — მოცარელა თუ ჩედერი

— ტუროფობები თავპირისმტვრევით გარბიან, მისი პატარა ნაჭერიც რომ სადმე დაინახონ. ზოგიერთები კი მხოლოდ განსაზღვრული სახეობის ყველს უფრთხიან. სომნიფობია — დაძინების შიშია. ასეთ ადამიანებს ძილის იმიტომ ეშინიათ, რომ მათთვის ის სიკვდილთან ასოცირდება. ფობია შეიძლება წარმოიშვას ასევე იმის შიშით, რომ ძილში კონტროლს დაკარგავენ საკუთარ თავზე, ანდა ხშირი კოშმარების გამო უფრთხიან დაძინებას. ზოგჯერ სომნიფობებს იმის შიშიც აქვთ, რომ ძილში დროს ტყუილად დაკარგავენ. კოულროფობია — ჯამბაზების მიმართ შიშია და საკმაოდ გავრცელებული მოვლენაა. უამრავი კვლევის მიხედვით, ასეთი ფობია,

ძირითადად, ბავშვებს აქვთ, თუმცა ზრდასრულებსაც აწუხებთ, მათ შორის ცნობილ ადამიანებს — ჯონი დეპსა და დენიელ რედკლიფს. ხილოფობია — ხეების მიმართ შიშია. ის ხშირად მას შემდეგ ჩნდება, რაც ბავშვი ზღაპარს მოისმენს ან ფილმს უყურებს, რომელშიც ტყე საშიშია, ხე კი — ბოროტი. ბევრი პატარა ხილოფობი ზრდასრულ ასაკშიც ვერ ახერხებს ამ ფობიისგან თავის დაღწევას. ნომოფობია — შედარებით თანამედროვე დაავადებაა და მობილურ კავშირს უკავშირდება. ის მეცნიერებმა სულ რაღაც ხუთი წლის წინ აღმოაჩინეს. ახალი გამოკვლევების თანახმად, ნომოფობია სჭირს გაერთიანებული სამეფოს მოსახლეობის ნახევარზე მეტს. ადამიანებს ეშინიათ, არ მოხდნენ ისეთ ზონაში, სადაც არ არის ფიჭური კავშირი, არ არის სიგნალი. ანდა ეშინიათ, რომ ტელეფონის ელემენტი დაუჯდებათ. ასეთი ადამიანები ვერ ისვენებენ, თუკი მობილური ტელეფონი თვალთახედვის არეში არ აქვთ. ომბროფობია — წვიმის შიშია. ომბროფობებისთვის ჩვეულებრივი წვიმა შეიძლება პანიკის მიზეზად იქცეს. ვარაუდობენ, რომ წვიმის მიმართ შიში რამდენიმე მიზეზით შეიძლება ჩამოყალიბდეს. მაგალითად, როცა ბავშვებს წვიმაში გასვლას უკრძალავენ, გაცივდები და ავად გახდები; გარდა ამისა, წვიმა ხშირად დეპრესიასთან ასოცირდება. ურანოფობია — ცის შიშია და ამ დროს ადამიანებს ცისა და იმქვეყნიური ცხოველების ეშინიათ. ასეთი შიში ხშირად მორწმუნეებში ჩნდება, რომელთაც განკითხვის უამის ეშინიათ. ტრიპოფობია — ხვრელის შიშია, თუმცა ის ჯერჯერობით, ოფიციალურად არ შეუტანიათ ჩამონათვალში, თუმცა ამ სენით ათასობით ადამიანი დაავადებული. ტრიპოფობებისთვის ნახვრეტები საფრთხესთან ასოცირდება. მათ ეშინიათ თავლის ფიჭის, საყოფაცხოვრებო ღრუბლების, მცენარეების... ტრისკაიდეკაფობია — რიცხვი 13-ის შიშია. ბევრ ადამიანს სჯერა ცრურწმენის, თუმცა ყველა ნამდვილად არ არის ამ ფობიით შეპყრობილი. ეს შიში მჭიდროდ უკავშირდება პარასკევ დღესა და 13 რიცხვს.

რეკორდსმენი გისოსებსმიღმა აღმოჩნდა

ბრიტანელი პატრიკ რაიანი ციხის კედლებში გამომწყვდეული აღმოჩნდა, არადა, სავსებით შესაძლებელი იყო, რომ იგი გინესის რეკორდების წიგნში მოხვედრილიყო — მის მიერ დამყარებული გასაოცარი რეკორდის გამო. თავად განსაჯეთ: ქალაქ ბლექჰულის მცხოვრებმა რაიანმა 422-ჯერ ისაძლია და ივანშმა ინგლისის რესტორებში და იქ ერთი გირვანქაც არ დაუხარჯავს, რასაც პოლიციის ოქმებიც ადასტურებს. თალთითი ბრიტანელ სამართალდამცავებს დიდი მრავალფეროვნებით არ ანებივრებდა: „გადაგდება“ ყოველთვის ერთი და იგივე სქემით ხდებოდა — გარანტიის სახით, მაგიაზე დესერტს ტოვებდა, ოფიციალტს აფრთხილებდა, რომ მოსანევად გადიოდა და ქრებოდა. ის ერთ-ერთი მორიგი უფასო ვაშშის შემდეგ აიყვანეს. 52 გირვანქა სტერლინგის გადახდას მან კვლავ გაქცევა ამჯობინა, თუმცა იტალიური სამზარეულოს კერძებს მან ძვირადღირებული ღვინო დააყოლა და, როგორც ჩანს, ამან მოადუნა. უნდა აღინიშნოს, რომ პატრიკ რაიანისთვის სასჯელი მაინცდამაინც მკაცრი არ აღმოჩნდა: სასამართლომ მას მხოლოდ 12-კვირიანი ციხის უფასო კერძები არგუნა.

გერმანიაში უცნობი ქველმოქმედი გამოჩნდა

საქსონიის ქალაქი ბრაუნშვეიგი აფორიაქებულა უცნობი ქველმოქმედის გამოჩენით, რომელიც გაჭირვებულებს სახლის კართან კონვერტს უტოვებს რამდენიმე ათასი ევროთი. გაცემულმა თანხამ, როგორც ადგილობრივი მედია იუწყება, ჯამში, 180 ათასი ევრო შეადგინა. ადამიანები ხელმოწერულ კონვერტებს საკუთარ საფოსტო ყუთში ან სახლის კართან პოულმბენ, ასეთივე ძველი ალმოაჩინეს ეკლესიაში, სკამებს შუა. როგორც ჩანს, „კეთილმა სამართლებმა“, როგორც მას უწოდეს, იცის გერმანული კანონები. მის საჩუქარს არც ერთხელ არ გადაუჭარბებია 10 ათასი ევროსთვის (წინააღმდეგ შემთხვევაში, მიმღებს მოგების გადასახადი ეკისრება). ეტყობა, ქველმოქმედი ადგილობრივი გაზეთის მკითხველიცაა, რადგან ბევრი გაჭირვებულის შესახებ სწორედ ამ გაზეთმა დაწერა. ქველმოქმედის პირველი ადრესატი ადგილობრივი იყო, რომელიც დააყარა და რამდენიმე ათასი წაართვეს. მერე „სამართლები“ უსახლკართო სამზარეულოს დაეხმარა, მძიმე ავადმყოფი ბავშვის ოჯახს, მუზეუმს, მოხუცთა თავშესაფარს... ამ ადამიანის ვინაობის დადგენა ბრაუნშვეიგელების განსჯის საგანია.

